

**Pillanatképek
a magyar és amerikai fiatalokról**

TÜKÖRFÉNYBEN

IFJÚSÁGKUTATÓ
INTÉZET

TÜKÖRFÉNYBEN

Pillanatképek a magyar és az amerikai fiatalokról

Szerkesztette: Székely Levente

Felelős Kiadó: Ifjúságkutató Intézet,

Mathias Corvinus Collegium

2026

ISBN 978-615-6221-38-4

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó

Amiről túl sokat és amiről túl keveset beszélünk	6
Családképek és családtervezés	12
Digitális készségek és MI írástudás	22
Testkép és ideál	31
Táplálkozási preferenciák és attitűdök	38
Bizakodás és aggodalmak	46
Módszertani jegyzet	58

ELŐSZÓ

Az Ifjúságkutató Intézet rendszeresen készít olyan reprezentatív kérdőíves kutatásokat, amelyek különböző témákat néhány kérdéssel igyekeznek körbejárni. Habár ezek az empirikus adatok mélységében és összetettségében nem képesek az adott témát kibontani, de arra alkalmasak, hogy áttekintő jellegű és aktuális képet kapjunk arról, hogy a fiatalok miképpen gondolkodnak. Ezeket rendszeresen megosztjuk nyilvános előadásaink során, a *Tükörfényben* jelentésünk friss összefoglalást ad a legfontosabb és legérdekesebb eredményekből.

Idei jelentésünk különlegességét az adja, hogy a fejezetek nagy részében összehasonlításra is lehetőségünk van, ugyanis a magyarok mellett az amerikai 15–39 évesek adatait is megismerhetjük. Az Ifjúságkutató Intézet öt éves fennállása során nem példátlanok a nemzetközi kutatások, azonban ezek eddig az európai régióra korlátozódtak, a tengerentúli vizsgálatunkkal azonban tovább bővítettük a perspektívánkat.

Jelen munkában megjelenő témákat a jelen és a jövő fogja keretbe, a napirendet követően a család, a digitális készségek, a testkép, a táplálkozási preferenciák majd a jövőkép vonatkozásában kapunk betekintést arról, hogy miképp gondolkodnak a 15–39 éves magyar és amerikai *fiatalok*.¹

---

¹ Kiss-Kozma, G. – Székely, L. (2023). Ifjúság+ Öt kérdésben a magyarországi 15–39 évesekről. Mathias Corvinus Collegium – Ifjúságkutató Intézet.

AMIRŐL TÚL SOKAT
ÉS AMIRŐL TÚL
KEVESEET BESZÉLÜNK

Amiről túl sokat és amiről túl keveset beszélünk

A politikai aktualitások mellett mely témák alakítják a közbeszédet? Miről beszélünk ma többet, mint néhány évvel ezelőtt, de talán még fontosabb kérdés az, hogy miről kellene több szó eszen a nyilvánosságban?

Ha napirendről beszélünk, akkor a médiáról beszélünk. A napirend-elmélet (agenda-setting theory) alapállítása, hogy a társadalom tagjainak gondolkodását alapvetően a média határozza meg. Ez nem feltétlenül azt jelenti, hogy a média diktálja, hogy mit gondoljunk, sokkal inkább arról van szó, hogy azt határozza meg, hogy miről gondoljunk. McCombs és Shaw (1972) elmélete arra hívja fel a figyelmet, hogy a tematizáció során a média egyes témákat a közbeszédbe emel, míg másokat elhallgat.

A média tematizációs tevékenysége mögött meghúzódó motivációk folyamatos vita tárgyát képezik a közbeszédben, hiszen a média nem feltétlenül tekinti irányadónak azt a fontossági sorrendet, amit a társadalom tekintene – már ha tudnánk ezt, ha megkérdeznénk erről, hogy a társadalom mit tekint fontos, megbeszélendő témának. A közvélemény-kutatásokban foglalkoznak ezzel a kérdéskörrel, rendszerint konkrét ügyek, hírek fontosságának megítélésére kérve a válaszadókat. Az Ifjúságkutató Intézet legutóbbi kutatásában némileg más megközelítéssel vizsgálta azt, hogy a magyarországi és az Egyesült Államokban élő 15–39 évesek mely témákkal kapcsolatban érzékelnek a túlzott aktivitást és melyeket hiányolnak a közbeszédből. A konkrét kérdés, amelyet megvizsgáltunk, hogy a fiatalok érzékelése alapján többet vagy kevesebbet beszélünk ma a nyilvánosságban egyes, előre meghatározott témákról mint 5 évvel ezelőtt.

A napirendet alakító témák közül kiemelkedik a mesterséges intelligencia, amellyel kapcsolatban az amerikaiak 76, a magyarok 88 százaléka véli úgy, hogy ma sokkal többet beszélünk róla, mint öt évvel ezelőtt. Bár a két érték között van egyértelmű különbség az MI minden más témát, például migráció, mentális egészség, klímaváltozás háttérbe szorít. A magyarországi 15–39 évesek érzékelhetően nagyobb hangsúlyt

A napirendet alakító témák közül kiemelkedik a mesterséges intelligencia, amely minden más témát, például migráció, mentális egészség, klímaváltozás háttérbe szorít.

adnak a témának, esetükben sokkal jelentősebb a különbség a mesterséges intelligencia és a többi téma jelenlétének megítélése között.

Az amerikai 15–39 évesek második leggyakoribbként a migrációt említették (67 százalék), míg a magyarok számára a migráció sorrendben a hatodik helyre szorult, 44 százalékuk gondolta azt, hogy migrációról többet beszélünk, mint öt évvel ezelőtt. A magyar 15–39 évesek második leggyakoribbként a klímaváltozás és a mentális egészség témáját azonosították, mindkét esetben 52 százalékuk mondta, hogy napjainkban jobban részét képezi a közbeszédnek. A mentális egészség az Egyesült Államokban is kiemelt fontosságúnak bizonyul, sorrendben a harmadik, a megkérdezettek 65 százaléka szerint többet beszélünk róla ma, mint évekkkel ezelőtt.

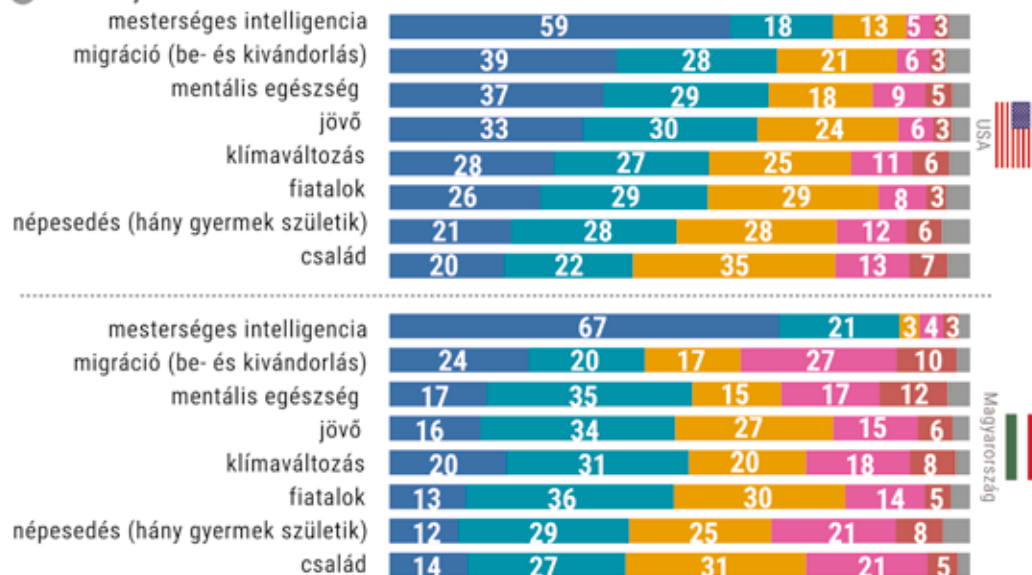
A klímaváltozás esetében az amerikai és a magyarországi adat viszonylag közel van egymáshoz, ugyanúgy a megkérdezettek nagyjából fele érzi úgy, hogy többet beszélünk erről napjainkban.

Hasonló megállapításra juthatunk a fiatalok témájával kapcsolatban, amelynek előtérbe kerülését szintén nagyjából a megkérdezettek fele érzékeli. A maradék két terület közül a népesedés esetében jelentősebb a különbség az amerikaiak és a magyarok között, de a család esetében nagyon hasonlóan, bő kétötödük érzékel fokozódó figyelmet.

A nyilvánosság előtt vitatott kérdések

Gyakrabban vagy ritkábban, mint 5 éve

● sokkal többet ● inkább többet ● ugyanannyit ● inkább kevesebbet ● sokkal kevesebbet
● nem tudja

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

MINTA (MINDKETTŐ): N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK

Kérdés: Ön, hogy érzékeli többet vagy kevesebbet beszélünk ma a nyilvánosságban az alábbi témákról mint 5 évvel ezelőtt? (százalék)

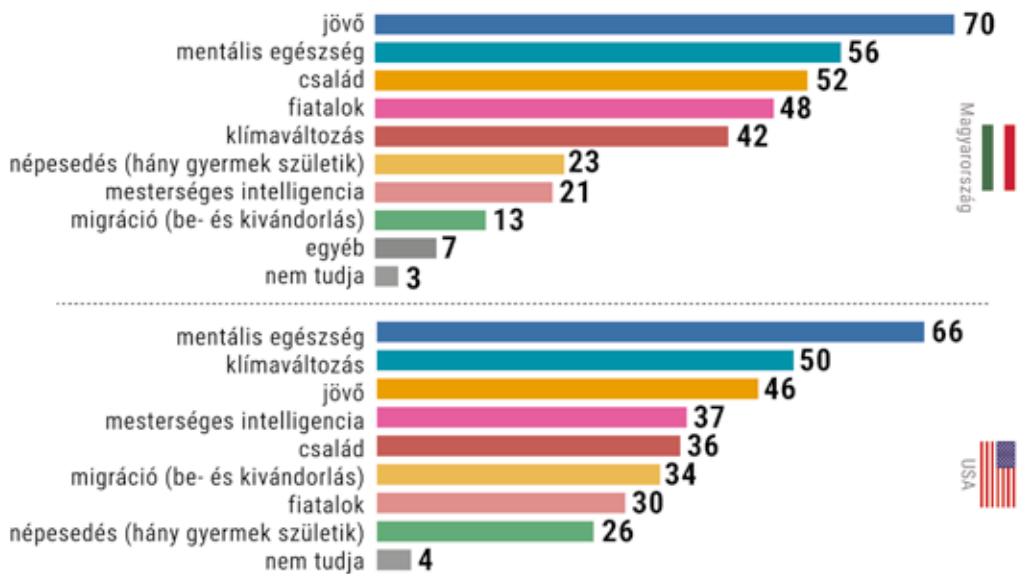
Mindez sokat elmond arról, hogy miképp érzékelik az egyes témák súlyát, azonban még inkább figyelemre méltó az, hogy mely témákról gondolják leginkább azt, hogy jó lenne többet beszélni róla. A nyolc vizsgált téma közül a legnagyobb egyetértés a mentális egészség esetében van, amely az amerikaiak preferencialistáját vezeti, míg a magyar 15–39 évesek esetében a második helyen van. Az amerikaiak kétharmada (66 százalék), míg a magyarok 56 százaléka szerint többet kellene beszélni a mentális egészségről a nyilvánosságban. Figyelemre méltó, hogy a közbeszéd utóbbi években tapasztalt fokozódó figyelmét érzékelik a 15–39 évesek és még nagyobb teret kívánnának adni a mentális egészségnek a nyilvánosságban és ez hasonlóan érvényes a magyarországi és az amerikai fiatalokra is.

Magyarországon a felsoroltak között összesen három téma van, amely legalább minden második megkérdezett alulreprezentáltnak érez a nyilvánosságban, a már említett mentális egészség és a jövő mellett a család témája ilyen (52 százalék). Az amerikai mintában csak két ilyen témát találunk, a mentális egészséget és a klímaváltozást (50 százalék). A számos különbség mellett az MI leértékelődése mind az amerikai, mind a magyar mintában szembetűnő, míg az amerikai 15–39 évesek 37 százaléka, a magyarok 21 százaléka szeretné, ha többet beszélnének a mesterséges intelligenciáról, a többiek bár jellemzően érzékelik ennek a témának a jelenlétét a nyilvánosságban, azonban más témákat előnyben részesítenének.

A magyar 15–39 évesek a jövőt teszik az első helyre, közel háromnegyedük említi meg, mint olyan témát, amelyről nem beszélünk eleget, az amerikaiak kevesebb mint fele tesz ugyanígy (46 százalék).

Kérdések, amiket többet kellene megvitatni a nyilvánosság előtt

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025
 MINTA (MINDKETTŐ): N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK
 Kérdés: És véleménye szerint mely témákról kellene több szó eszen a nyilvánosságban? (százalék)

Jogos kérdés, hogy a mesterséges intelligencia témájának leértékelődése mögött milyen tényezők állhatnak? Korábbi írásomban (Székely, 2025) Anthony Downs megfigyelésére vezettem vissza az MI megítélésével kapcsolatos tapasztalatokat. Downs (1972) szerint a köz figyelve ritkán fókuszál egyetlen kérdésre túl sokáig. Ez akkor is így van, ha az egy folyamatosan fennálló, a társadalom számára kulcsfontosságú kérdéstről van szó. Ehelyett egy szisztematikus „ügy-figyelm ciklust” követ a közvélemény dinamikája. Azaz az adott probléma hirtelen előtérbe kerül és rövid ideig intenzív figyelmet kap, majd nagyrészt megoldatlanul fokozatosan eltűnik a fókuszról. A fókuszvesztés oka elsősorban annak köszönhető, hogy az ilyen problémák rendszerint költséges, bonyolult vagy kényelmetlen megoldást kívánnának meg, így aztán egyszerűbb a struccpolitika felé fordulni. Az MI néhány év alatt berobbant a köztudatba és a mindennapi életünkbe, a kezdeti figyelem és a fokozódó aggodalom az életünket felforgató technológiai újítással kapcsolatban hamar elvezetett az MI-fáradtsághoz (AI fatigue), amely arra utal, hogy képtelenek vagyunk folyamatosan nyomon követni a mesterséges intelligenciával kapcsolatos fejleményeket. Az új alkalmazások és az MI területével kapcsolatos hírek, olyan mértékű zajt eredményeznek, amely már nem hat ösztönzően, túlterhel és elzárkózó magatartást eredményez. Érdekes azon is elgondolkodnunk, hogy az effajta elzárkózás elsősorban a folyamatos újdonságélménynek szól-e vagy ennél összetettebb a kapcsolat, hiszen láthatjuk, hogy a magyarországi mintában a jövő messze a legnépszerűbb téma a 15–39 évesek körében. A jövő és az MI együttes választása nem jellemző, a magyarországi minta esetén 16 százalék, az amerikaiénál 21 százalék az együttes választás, tehát azok aránya, akik egyaránt többet hallanának a mesterséges intelligenciáról és a jövőről.

A jövő a vizsgáltak közül két másik témával jár együtt legszorosabban, az egyik az ifjúság, a másik a család. Ez az együtt járás mind a magyarországi, mind az amerikai mintában megjelenik, igaz míg a magyarországi esetében az ifjúság, addig az amerikai esetében a család mutat szorosabb kapcsolatot. Mindezek alapján megkockáztatható az az állítás, hogy a jövő és a technológiai innovációk nem feltétlenül járnak szorosan kéz a

kézben és amikor a fiatalok a jövőről szeretnének többet hallani jó eséllyel a családról és a fiatalokról (is) szeretnének hallani.

Források

Downs, A. (1972). Up and down with ecology: The issue-attention cycle. *Public Interest*, 28, 38–50.

McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187. <https://doi.org/10.1086/267990>

Székely, L. (2025, July 13). AI fatigue – Are we feeling it already? *Hungarian Conservative*. https://www.hungarianconservative.com/articles/culture_society/ai-fatigue-technological-progress/

CSALÁDKÉPEK ÉS CSALÁDTERVEZÉS

Családképek és családtervezés

Anépesedéssel kapcsolatos aggodalmak ma már sokkal inkább a népességcsökkenés, mintsem a túlnépesedés kihívásával kapcsolatosak, különösen a fejlett világban. A jövőre vonatkozó becslések szempontjából különösen fontos a fiatalok családterveit vizsgálni: mikor, mennyi gyermeket terveznek, hogyan gondolkodnak a családról?

Európa népesedési helyzete már régóta kedvezőtlen. A népességfogyás egyik fő tényezője a gyermekvállalási hajlandóság mérséklődése, ennek hátterében pedig a gyermekvállalási szokások gyorsütemű változása áll. A gyermekvállalási szokásokra leginkább a késői gyermekvállalás, valamint a családi állapot változása gyakorol hatást. Habár ma már egyre inkább az együttélés és a családi formációk expanziója figyelhető meg, hagyományosan a családalapítás a házasságkötéssel kezdődik. Számos kutatás mutat rá arra is, hogy a házasságban élők elégedettebbek a párkapcsolati helyzetükkel, mint akik csak együtt élnek (Ifjúságkutató Intézet, 2023). Ha megnézzük a kutatási eredményeket, láthatjuk, hogy mind a magyarországi, mind az amerikai fiatalok kétharmada szeretne egyszer házasságban élni.

Az adatokból azt is láthatjuk, hogy míg a magyar 15–39 évesek csupán 6 százaléka mondta azt, hogy biztosan nem szeretne házasságban élni, addig a házasság gondolatától teljesen elzárkózók aránya az USA-ban közel kétszer ekkora, azonban a magyar fiatalokhoz képest sokkal biztosabbak a családra vonatkozó jövőbeli terveiket illetően, ugyanis míg az USA-ban a megkérdeztek 7 százaléka nem tudott válaszolni, addig a bizonytalan magyar fiatalok közel kétszer ennyien vannak.

Azonban nem csak a házasság szerepel mind a magyarországi, mind az amerikai fiatalok, fiatal felnőttek jövőtervei között, hanem többségük vágyik az élethosszig tartó elköteleződésre, s relatív többségük számára ennek legideálisabb formáját a házasság jelenti. A magyar válaszadók 67 százaléka, míg az amerikai fiatalok 68 százaléka érzi úgy, hogy szeretne élethosszig tartó kapcsolatban élni, s míg a magyarok közel negyztizede (39 százalék), addig minden második amerikai (51 százalék) szerint az élethosszig tartó elköteleződés legideálisabb formája a házasság. A szakirodalom szerint a

Napjainkban a családalapítást és a gyermekvállalást abban az életkorban kezdik a nők, amikor három évtizeddel korábban szinte már befejezték.

fiatalok házassági hajlandóságát, családi terveiket, valamint később a házasság tartósságát számos tényező befolyásolja, ezek közül fontos tényező a származási családból hozott tapasztalat. A magyar fiatalok egyharmada (34 százalék) számára többnyire példaértékű a szülei párkapcsolata, s még ennél is magasabb arányban (44 százalék) vannak azok, akik a nagyszülők házasságára tekintenek példaként. Az amerikai fiatal felnőttek ezzel szemben inkább a szülők, mintsem a nagyszülők párkapcsolatát, családi életére tekintenek követendő példaként (48 vs. 43 százalék). Viszont a generációk közötti együttműködés egyik lehetőségeként is működő párkapcsolati tanácsadás csak részben jellemző erre a nemzedékre. A magyar fiatalok sem a szülőktől, sem a közelebbi vagy távolabbi családtagoktól nem számít párkapcsolati tanácsokra (47–57 százalék). Az amerikai fiatalok valamelyest nagyobb arányban számítanak az idősebb generáció tanácsaira a párkapcsolatok terén, de még itt is többen vannak azok, akik sem a szülőktől, sem pedig a közelebbi vagy távolabbi családtagoktól nem kapnak tanácsokat (40–28 százalék).

A gyermekáldás ebben a korosztályban sokszor kitolódik, a fiatalok egyre gyakrabban a 30-as éveikre halasztják a családalapítást. Magyarországon a korábban a legtermékenyebb életkorúnak számító, a 20–24 éves nők 1990 és 2009 között több mint kétharmaddal kevesebb gyermeket vállaltak. Helyüket a 20-as évek második felében, illetve a 30-as évek elején járó nők vették át, mérsékelten emelkedő termékenység mellett. Ez a paradigmaváltás gyorsan és viszonylag rövid idő alatt következett be. Ennek következménye egy erősen csökkenő, majd alacsony szinten stagnáló termékenység és születésszám. Az évenkénti születésszámból hiányoztak a fiatal anyák gyermekei. Az ő elmaradt szüleiüket az 1990-es években egyáltalán nem, az ezredfordulót követően pedig csak többé-kevésbé ellensúlyozta az „idősebb” női korosztályok növekvő termékenysége (KSH, 2011). A nők átlagos életkora első gyermekük születésekor a korábbi 23 évről 29 fölé emelkedett, vagyis napjainkban a családalapítást és a gyermekvállalást abban az életkorban kezdik a nők, amikor három évtizeddel korábban szinte már befejezték.

Ezért is különösen fontos, hogy mit gondolnak a fiatalok, meddig vállalhatnak gyermekeket? A magyarországi és az amerikai fiatalok is hasonlóan gondolkodnak arról, hogy 22–25 éves kor felett hozhat az ember felelősségteljes döntést a gyermekvállalásról, azonban míg a magyarországi fiatalok szerint ennek felső korhatára 40 év körül van, az amerikai fiatalok szerint 45 felett is hozhat felelősségteljes döntést valaki a gyermekvállalásról. Azonban a gyermekvállalás kitolódása gyakran megnöveli annak az esélyét, hogy nem minden vágyott gyermek születik meg.

Nem véletlen, hogy azt látjuk, hogy míg a 15–39 év közötti magyar és amerikai fiatalok szerint az ideális gyermekszám kettő felett van (Magyarország: 2,11 USA: 2,35), mégis kevesebb, mint egy gyermeket nevelnek (Magyarország: 0,6 USA: 0,77). A korcsoportos megoszlásból látszik, hogy csak a 35 év feletti korcsoportban legalább egy gyermek Magyarországon, az USA-ban 30 felett. Viszont az már nagyon is elgondolkodtató, hogy mi lehet az oka annak, hogy jövőterveikben kevesebb gyermek szerepel, mint amennyi szerintük ideális lenne (Magyarország: 1,74, USA: 2,13).

Gyermekszám

	Összes nevelt gyermek		Tervezett gyermekszám (N=930)		Ideális gyermekszám	
	Magyarország (N=989)	USA (N=997)	Magyarország	USA (N=980)	Magyarország (N=957)	USA (N=947)
15-17 évesek	0,02	0,16	1,71	2,29	2,3	2,51
18-24 évesek	0,16	0,44	1,89	2,2	2,08	2,41
25-29 évesek	0,58	0,8	1,95	2,22	2,08	2,4
30-34 évesek	0,91	1,07	1,62	2,13	1,96	2,25
35-39 évesek	1,07	1,15	1,5	1,89	2,23	2,25
Összesen	0,6	0,77	1,74	2,13	2,11	2,35

A gyermekvállalást komplex döntési folyamat előzi meg, a szakirodalom is elkülöníti a közgazdaságtani megközelítéseket, amelyek elsősorban a gyermekvállalási döntés gazdasági aspektusait vizsgálja. Egy másik megközelítés, a második demográfiai átmenet elmélete szerint viszont a kulturális változások is jelentős befolyást gyakorolnak a demográfiai folyamatokra (Lesthaeghe, 2010; 2014).

Ezért fontos időről időre megvizsgálni azt a társadalmi klímát, amelyben a fiatalok élnek, s ahogy érzékelik a körülöttük lévő világot. Az ifjúsági életszakasz az elmúlt évtizedek jelentős társadalmi változásainak, úgymint a legutolsó kommunikációs forradalom, vagyis a digitális médiakultúra elterjedésének, a globalizációnak, valamint a polikrízisnek, vagyis a válságok korának köszönhetően jelentősen meghosszabbodott és átalakult. Az ifjúsági életszakasz kitolódásának köszönhetően a felnőtté válás fontos mérföldkövei közül egyre többet egyre későbbi életkorban érnek csak el a fiatalok. Ezek közé tartozik a családalapítás is. Ennek eredményeképpen a hagyományosan értelmezett ifjúsági életszakaszban – amely a 15 és 29 év közöttieket jelentette – a családalapítás az elért mérföldkövek helyett egyre inkább a jövőtervek közé tevődik át. Vagyis, ebben a korcsoportban nem a megvalósult családalapítás formáját tudjuk vizsgálni, sokkal inkább azt, hogy miképpen képzelik el az ideális családot.

A kutatási eredményeink azt mutatják, hogy habár az együttélési formák expanziója és a házasság intézményének meggyengülése olvasható ki a demográfiai adatokból, amikor azt látjuk, hogy egyre több a válás, egyre későbbre tolódik a házasságkötés időpontja és a szingli létformát ünneplő trendek söpörnek végig a közösségi médiafelületeken is, a fiatalok által ideálisnak tartott család a tradicionális család. A fiatalok némi hangsúlyeltolódás mellett, de mindkét országban hasonlóan gondolkodnak:

Magyarországon a megkérdezettek szerint az ideális családban az anya és az apa is jelen van (85 százalék), a szülő között egyenlő módon oszlanak meg a gyermekneveléssel járó feladatok (81 százalék), a gyermekek vérszerinti szülei együtt élnek és közösen nevelik a gyermekeiket (70 százalék), az anya és az apa házasságban élnek (48 százalék), a szülők 30 évesnél fiatalabban vállalják az első gyermeküket (53 százalék), s a nagyszülő aktívan részt vesznek a gyermeknevelésben (48 százalék). Az amerikai válaszadók szerint ideális, ha a szülők között egyenlő módon oszlanak meg a gyermekneveléssel járó feladatok (76 százalék), ha az anya és az apa is jelen van (72 százalék), ha a gyermekek vérszerinti szülei együtt élnek és közösen nevelik a gyermekeiket (61 százalék), ha az anya és az apa házasságban élnek (52 százalék), ha a szülők 30 évesnél fiatalabban vállalják az első gyermeküket (51 százalék), s ha a nagyszülők aktívan részt vesznek a gyermeknevelésben (48 százalék).

Gyermeknevelés elméletben (ez fontos...)

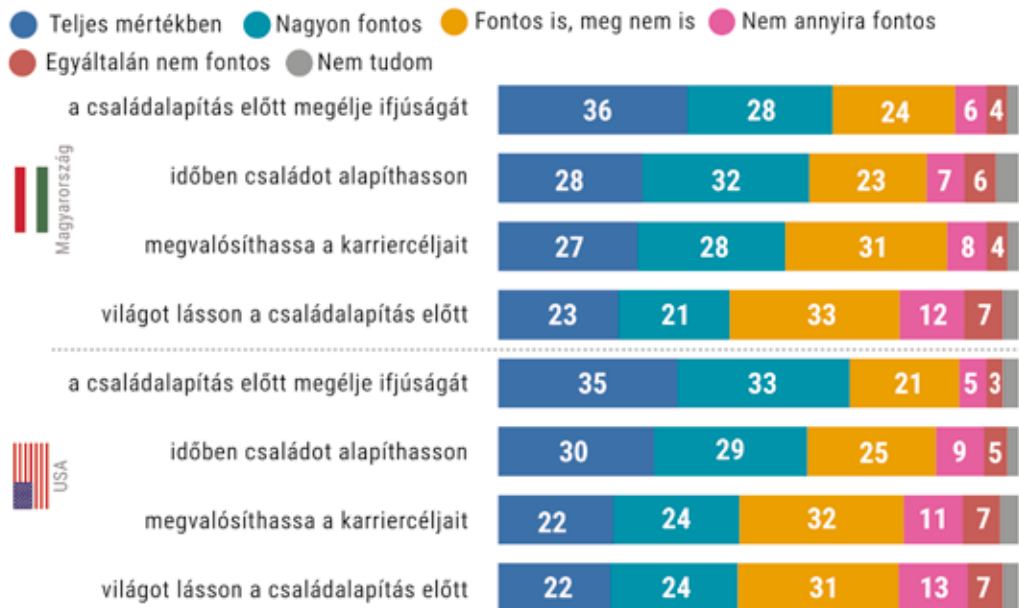
- Teljes mértékben ● Inkább igen ● Igen is, meg nem is ● Inkább nem
● Egyáltalán nem ● Nem tudom

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK
 MagyarországN=347, USAN=596 GYERMEK NÉLKÜLIEK/ Kérdés: Mennyire ért egyet az alábbi állításokkal? (százalék)

A gyermekvállalás előtt állók elvárásainak a gyermeket nevelők gyakorlati tapasztalatai többé-kevésbé megfelelnek. Mind a magyar, mind az amerikai szülők között kevesebben vannak olyanok, akik ne számíthatnának segítségre a gyermeknevelés során szűkebb vagy tágabb családtagjaiktól. A kulturális és élethelyzetben alapuló különbségeket mutatja, hogy az amerikai szülők között kétszer annyian vannak olyanok, akik csak magukra számíthatnak, mint magyarok között (40 vs. 20 százalék). A nagyszülők aktív segítségét tapasztalók aránya hasonló, a magyarok 51 százaléka, az amerikaiak 48 százaléka erősítette meg, hogy a gyermek(ek) megszületését követő néhány hónapban (1-3 hónap) a nagyszülők aktív segítséget nyújtottak (jelen voltak, besegítettek a háztartásba, főztek stb.). Hasonló mértékben számíthatnak jelenleg is a nagyszülőkre, illetve a tágabb családra, civil szervezetek segítségére a gyermeknevelés során, előbbire nagyjából minden második (45 és 52 százalék), utóbbira kétötödök (40 és 41 százalék) számíthat.

Családtervezés (mennyire fontos...)

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK
 MagyarországN=347, USAN=596 GYERMEK NÉLKÜLIEK/ Kérdés: Mennyire ért egyet az alábbi állításokkal? (százalék)

Az ifjúsági életszakasz nemcsak kitolódott, hanem át is alakult. Ma a korábbi nemzedékekhez képest másképpen élnek és gondolkodnak a fiatalok, jelentősen megváltozott az értékviláguk is, a lokális értékek mellett egyre nagyobb hatást gyakorolnak az életükre, gondolkodásmódjukra a globális értékek is. A modern liberális ideológiák nagy hatást gyakorolnak a fiatalok családalapítási elképzeléseire is. Ezt látjuk a következő ábrán, ahol mind a klíma ideológia, mind pedig a tudatos gyermektelenség elterjedése főleg az amerikai fiatalok körében rendkívül magas. Közel minden második (45 százalék) amerikai fiatalért egyet azzal, hogy az ő tudatos döntése nem vállalni gyereket, és egyharmaduk (33 százalék) azzal is egyetért, hogy a bolygónk megmentése miatt fontos nem túl sok gyermeket vállalni. Ezek az értékek a magyar válaszadók körében alacsonyabb volt (akaratlagos gyermektelenség: 25 százalék, klímavédelmi szempontok fontossága: 26 százalék). Miközben azt is tudjuk, hogy a klímakérdés megoldásához minél fejlettebb technológiára van szükségünk, ehhez pedig minél több tehetséges fiatalra, akik ezeket az innovációkat megalkothatják. Szintén a gyermekvállalás egy fontos korlátja lehet, ha a fiatalok úgy érzik, hogy a nőknek választaniuk kell a család és a karrier között. Mind a magyar, mind

az amerikai fiatalok egyötöde (20–22 százalék) érzi úgy, hogy a nők számára ez jelentős kihívás a családtervezés során.

A családalapítás időpontjának kitolódásában azonban szerepet kap az is, hogy a fiatalok globális szinten egyre inkább úgy érzik, hogy fontos, hogy családalapítás előtt megéljék az ifjúságukat (Magyarország: 64 százalék, USA: 59 százalék), világot lássanak (Magyarország: 44 százalék, USA: 46 százalék). Kissé paradox módon azonban mind a magyar, mind az amerikai fiatalok számára fontos, hogy időben családot alapítsanak (Magyarország: 60 százalék, USA: 46 százalék), s ugyanakkor az is fontosnak tartják, hogy megvalósítsák a karriercéljukat (Magyarország: 55 százalék, USA: 68 százalék).

Szülőség a gyakorlatban

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025
 MINTA: NMagyarország=347, NUSA=401, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK GYERMEKET NEVELŐK/
 Kérdés: Mennyire ért egyet az alábbi állításokkal? (százalék)

Az ifjúsági életszakasz nemcsak kitolódott, hanem át is alakult. Ma a korábbi nemzedékekhez képest másképpen élnek és gondolkodnak a fiatalok, jelentősen megváltozott az értékviláguk is, a lokális értékek mellett egyre nagyobb hatást gyakorolnak az életükre, gondolkodásmódjukra a globális értékek is. A modern liberális ideológiák nagy hatást gyakorolnak a fiatalok családalapítási elképzeléseire is. Ezt látjuk a következő ábrán, ahol mind a klíma ideológia, mind pedig a tudatos gyermektelenség elterjedése főleg az amerikai fiatalok körében rendkívül magas. Közel minden második (45 százalék) amerikai fiatalért egyet azzal, hogy az ő tudatos döntése nem vállalni gyereket, és egyharmaduk (33 százalék) azzal is egyetért, hogy a bolygónk megmentése miatt fontos nem túl sok gyermeket vállalni. Ezek az értékek a magyar válaszadók körében alacsonyabb volt (akaratlagos gyermektelenség: 25 százalék, klímavédelmi szempontok fontossága: 26 százalék). Miközben azt is tudjuk, hogy a klímakérdés megoldásához minél fejlettebb technológiára van szükségünk, ehhez pedig minél több tehetséges fiatalra, akik

ezeket az innovációkat megalkothatják. Szintén a gyermekvállalás egy fontos korlátja lehet, ha a fiatalok úgy érzik, hogy a nőknek választaniuk kell a család és a karrier között. Mind a magyar, mind az amerikai fiatalok egyötöde (20–22 százalék) érzi úgy, hogy a nők számára ez jelentős kihívás a családtervezés során.

A családalapítás időpontjának kitolódásában azonban szerepet kap az is, hogy a fiatalok globális szinten egyre inkább úgy érzik, hogy fontos, hogy családalapítás előtt megéljék az ifjúságukat (Magyarország: 64 százalék, USA: 59 százalék), világot lássanak (Magyarország: 44 százalék, USA: 46 százalék). Kissé paradox módon azonban mind a magyar, mind az amerikai fiatalok számára fontos, hogy időben családot alapítsanak (Magyarország: 60 százalék, USA: 46 százalék), s ugyanakkor az is fontosnak tartják, hogy megvalósítsák a karriercéljukat (Magyarország: 55 százalék, USA: 68 százalék).

Források

Ifjúságkutató Intézet. (2023). A házaspár harmincas fiatalok a legelégedettebbek a párkapcsolatukkal. <https://ifjusagkutatoiintezet.hu/kiadvany/a-hazasp-ar-harmincas-fiatalok-a-legelegedettek-a-parkapcsolatukkal>

Központi Statisztikai Hivatal. (2011). Gyermekvállalás és gyermeknevelés. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/gyermekvallalasneveles.pdf>

Lesthaeghe, R. (2010). The unfolding story of the second demographic transition. *Population and Development Review*, 36(2), 211–251. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2010.00328.x>

Lesthaeghe, R. (2014). The second demographic transition: A concise overview of its development. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(51), 18112–18115. <https://doi.org/10.1073/pnas.1420441111>

DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK ÉS MI ÍRÁSTUDÁS

Digitális készségek és MI írástudás

Sokat – a fiatalok szerint talán túl sokat is – beszélünk a mesterséges intelligenciáról. Az MI megoldásai az életünk részét képezik és már nem csupán elszenvedői, hanem aktív alakítói is vagyunk a mesterséges intelligencia segítségével készített tartalmaknak, kérdés, hogy mennyire vagyunk tudatosak? Mennyire ismerjük és mennyire vagyunk magabiztosak a használatuk során?

Korábbi kutatásainkban láthattuk, hogy a fiatalok alapvetően pozitív attitűddel közelítenek a technológiai innovációkhoz, de azért akadnak olyanok is, akik szkeptikusak a technológiai fejlődéssel kapcsolatban (Székely, 2025a). Bárhogy vélekedjünk is ebben a kérdésben, abban biztosak lehetünk, hogy a digitális világnak való kitettségünk folyamatosan növekszik és különösen így vannak ezzel a fiatalok. A mesterséges intelligenciával kapcsolatos fejlesztések szempontjából is a fiatalok tekinthetők a legfontosabb társadalmi csoportnak. Ők azok, akik elsőként kezdik el használni a technológiai innovációkat, rendszerint körükből kerülnek ki az úgynevezett innovátorok és korai adaptálók. Az Ifjúságkutató Intézet 2024-es kutatása arra hívta fel a figyelmet, hogy a magyar fiatalok fele érzi az MI hatását a mindennapi életben (Székely, 2025a). Fentebb láthattuk, hogy mind a magyar, mind az amerikai fiatalok úgy érzik ez a téma napjainkban sokkal inkább jelen van a közbeszédben, mint néhány évvel ezelőtt volt.

A szakmai diskurzusban a használati szokások és a technológiai fejlődés újításai mellett a jövőscenáriók is helyet kapnak, jellemzően inkább az aggodalmakat hangsúlyozva. Ilyen a kognitív képességek leépülésétől, az ember végső elbutulásától való félelem. Tapasztalhatjuk, hogy a generatív nyelvi modellek egyes területeken jóval hatékonyabbak, tárgyi tudásuk gazdagabb, gyorsaságuk sokszorososa annak, amit az ember képes nyújtani. Biztosak lehetünk benne, hogy sok területen forradalmi átalakulást eredményez majd – amely akár nemzedéki jelzővé is válhat (Székely, 2025b) – és abban is, hogy egy mesterséges intelligenciával átítatott környezetben elengedhetlenné válik a

A megkérdezett 15–39 évesek fele állítja, hogy általában felismeri a mesterséges intelligencia segítségével készült tartalmakat (pl. zenét, szöveget, képet).

tudás, amely az MI felhasználását hasznossá és értelemmel bíróvá teszi. A technológiai paradigma a meglévő megoldásokat idejét múlttá, a hozzájuk kapcsolódó tudást feleslegessé teszi.

Az Ifjúságkutató Intézet 2025-ös év eleji kutatása a 15–39 évesek tudását vizsgálta néhány hagyományos és új területen. Arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen tapasztalattal és milyen magabiztossággal rendelkeznek olyan területeken, mint az irodai szoftverek vagy éppen a mesterséges intelligencia használata. A kutatásból kiderül, hogy ebben a korcsoportban minden ötödik megkérdezett naponta használ táblázatkezelő programokat (pl. Excel) és nagyjából ugyanennyien legalább hetente dolgoznak táblázatokkal. Korcsoportok tekintetében nincs számottevő különbség a használatban, de nők és férfiak között jelentős eltérést regisztrálhatunk.

Közel minden második megkérdezett férfi (47 százalék) legalább hetente használ táblázatkezelőt, míg a nők esetében minden harmadik (34 százalék). Érdekes összehasonlítást kínál a ChatGPT-t vagy más hasonló generatív nyelvi modell szolgáltatása (pl. MS Copilot), amely tízszázalékos napi és 18 százalékos heti használati arányt tud felmutatni. Ebben az esetben a nemek között nincs lényeges különbség, de az életkor már meghatározó, míg

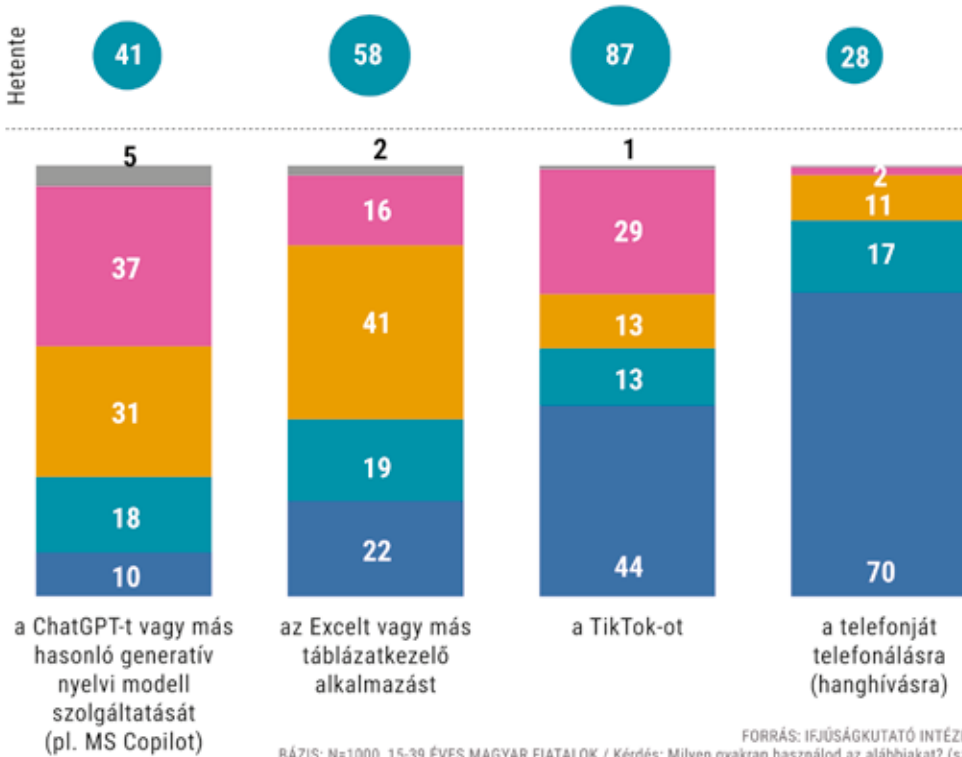
a tizenévesek harmada (34 százalék) legalább hetente használ ilyen szolgáltatásokat, addig a 35 felettek csupán ötöde (19 százalék).

A kutatás megmutatta, hogy a kapcsolattartás és a tartalomfogyasztás jóval gyakoribb tevékenység, így pl. a TikTok-ot gyakrabban használják, mint akár a generatív nyelvi modelleket vagy az irodai szolgáltatásokat.

Média és eszközhasználat

Milyen gyakran?

● Naponta vagy naponta többször ● Hetente ● Ritkábban ● Soha ● Nem tudom

A fentiekkel kapcsolatban saját felhasználói tudásuk megítélésére is megkértük a válaszadókat, akik meglehetősen hasonlóképpen vélekedtek, több mint felük kitűnőként vagy jóként azonosítja táblázatkezelői tudását (58 százalék) és a mesterséges intelligencia kezelési képességeit (54 százalék). A táblázatkezelői tudás a jelenleg tanulóikat folytatóknál kiemelkedő, ahol hátról ketten legalább jónak értékelik a saját tudásukat. A mesterséges intelligencia esetében – ez még jelentősebb – a tanulók 70 százaléka magabiztos ugyanennyire és ítéli jónak vagy kitűnőnek a tudását. Míg a táblázatkezelői tudás, más társadalmi, demográfiai jellegzetességet nem

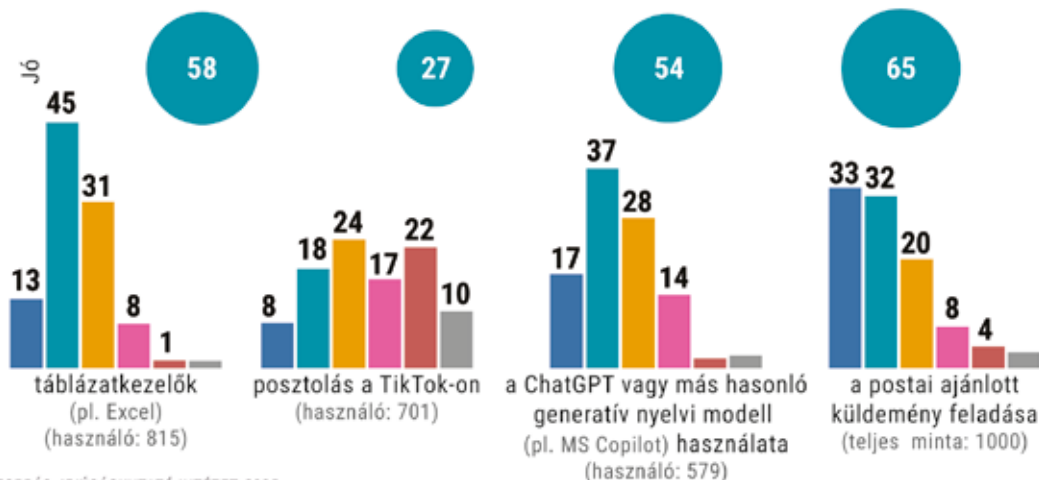
mutat a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tudás tekintetében élesen elválnak egymástól az egyes generációk. 25 éves kor alatt a megkérdezett fiatalok kétharmada jónak vagy kitűnőnek értékeli a tudását, míg a 25–34 évesek fele gondolkodik ugyanígy. A 35 évesek vagy idősebbek esetében csupán 40 százalék magabiztos ugyanennyire.

Média és eszközhasználat

Tudás önértékelése

● Kitűnő ● Jó ● Közepes ● Elégséges ● Elégtelen ● Nem tudom

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

BÁZIS: N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR FIATALOK / Kérdés: Az iskolai osztályzatokhoz hasonló 1-től 5-ig terjedő skálán hogyan értékeled a tudásodat az alábbiakra vonatkozóan? (százalék)

Bár a mesterséges intelligencia felhasználói tudás (illetve a TikTok-on való posztolás) tekintetében a fiatalok rendszerint magabiztosak, vannak olyan tevékenységek, ahol az idősebb korosztályok vannak előnyben. Ebben a kutatásban arra is rákérdeztünk, hogy a válaszadók milyen könnyen birkóznának meg egy postai ajánlott küldemény feladásával. Az eredményekből kitűnik, hogy míg általában háromból ketten legalább jóra értékeli tudásukat, jelentős különbségek vannak életkor szerint. A 15–17 évesek négytizede magabiztos ennyire, míg a 30 felettiak háromnegyede.

Részletezve a mesterséges intelligenciához kapcsolódó tudás minőségét, a válaszadókat arra kértük, hogy néhány állítással kapcsolatban nyilatkozzanak, mennyire tartják magukra vonatkozóan igaznak az adott állítást. A megfogalmazott állítások a mesterséges intelligencia jelenlegi alkalmazását és a hozzá kapcsolódó tudást mérték. A megkérdezett 15–39 évesek fele (54 százalék) állítja, hogy általában felismeri a mesterséges intelligencia segítségével készült tartalmakat (pl. zenét, szöveget, képet). Jellemzően a fiatalabbak és a jelenleg tanulmányaikat folytatók, illetve a budapestiek magabiztosabbak ebben a tekintetben az átlagnál. A válaszadók kétötöde (43 százalék) állítása szerint meg tud nevezni olyan területeket, akár

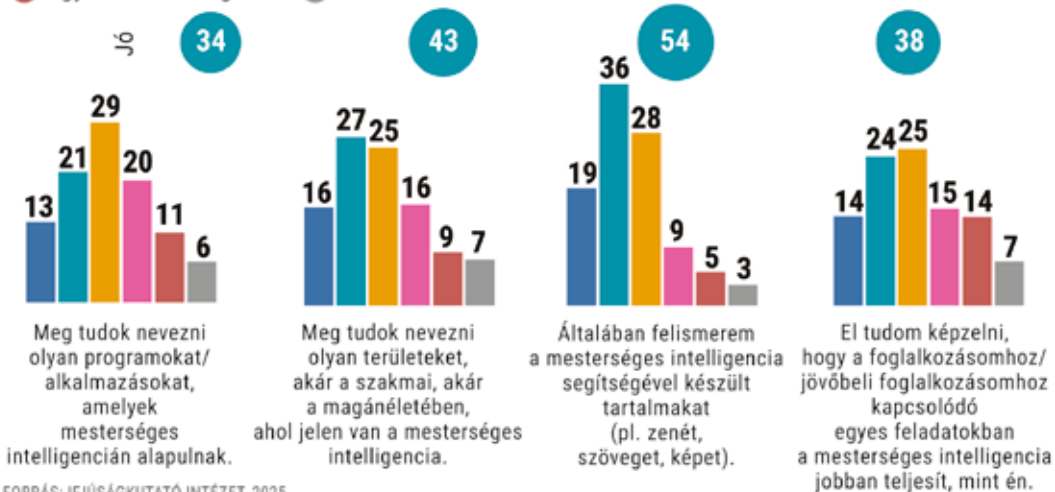
a szakmai, akár a magánéletében, ahol jelen van a mesterséges intelligencia. A tanulók és a budapestiek az MI területeivel kapcsolatban is tájékozottabbnak tartják magukat és jelentős különbséget figyelhetünk meg a nemek között is, míg a férfiak közül minden második (50 százalék), addig a nők közül csak minden harmadik (35 százalék) magabiztos ebben a tekintetben.

A konkrétumokhoz közelítve a magabiztosság is csökken, háromból egy 15–39 éves állítja, hogy meg tud nevezni olyan programokat/alkalmazásokat, amelyek mesterséges intelligencián alapulnak. Saját tudásukat általában magasabbra értékeli a férfiak, a budapestiek és azok, akik jelenleg tanulnak. A saját életükre vonatkozóan 38 százalékuk tudná elképzelni, hogy a munkáját a mesterséges intelligencia hatékonyabban tudná elvégezni a jövőben. Azok között, akik el tudják képzelni, hogy egyes a munkájukhoz kapcsolódó feladatokban a mesterséges intelligencia jobban teljesít felülreprezentáltak a fővárosiak és a jelenleg tanulók, illetve a legfiatalabb korcsoportba, a 15–17 évesek közé tartozók.

Mesterséges intelligencia

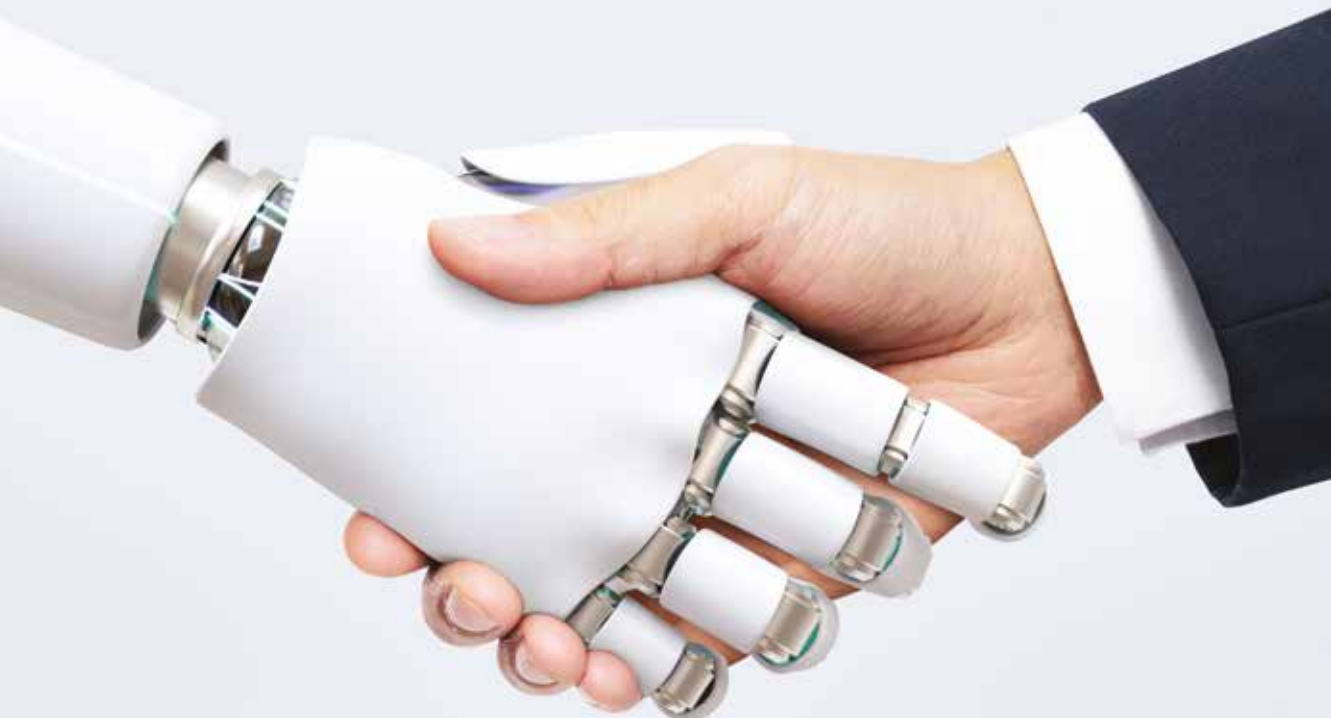
Tudás önértékelése

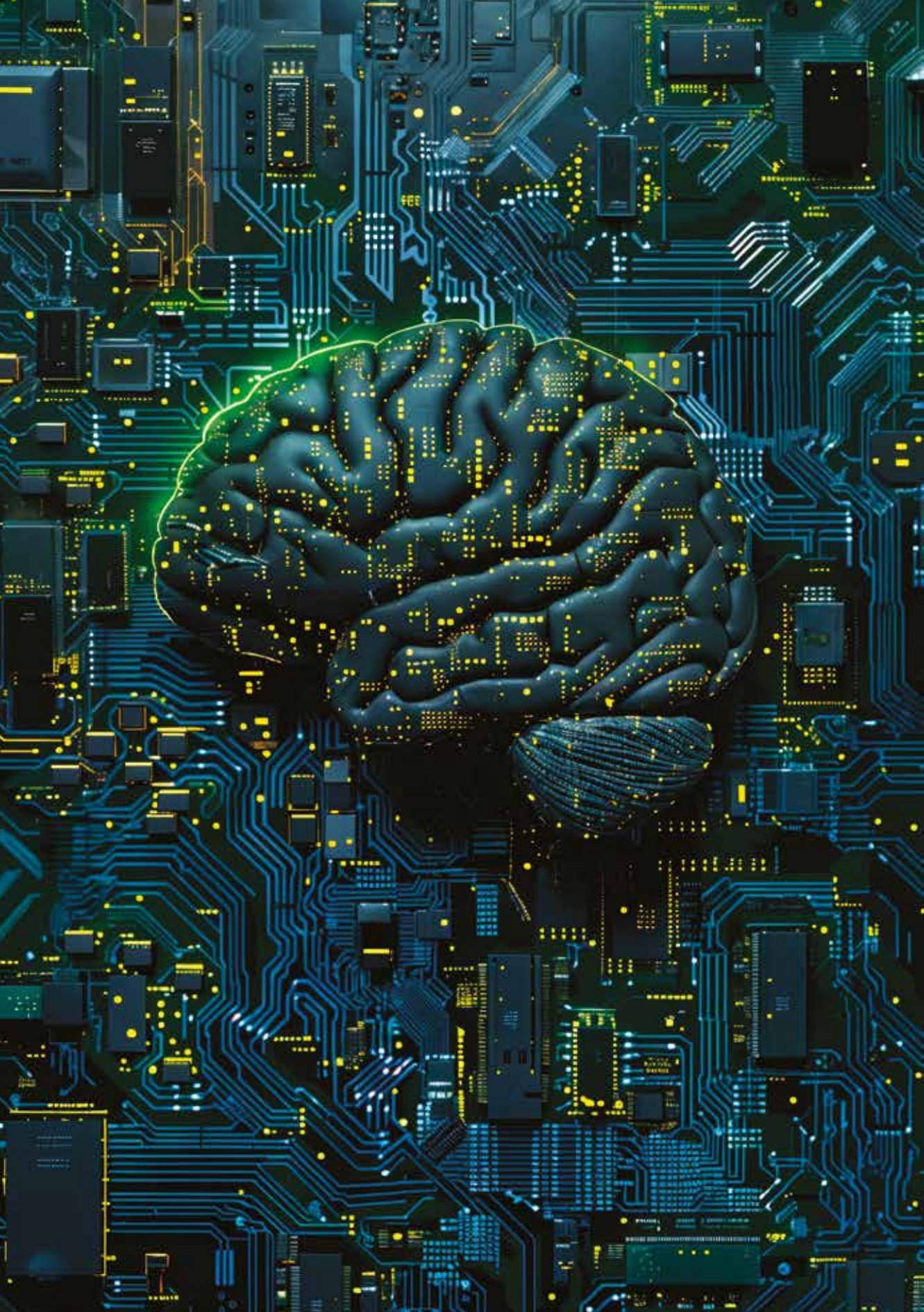
- Teljes mértékben igaz
- Inkább igaz
- Igaz is, meg nem is
- Inkább nem igaz
- Egyáltalán nem igaz
- Nem tudom

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

BÁZIS: N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR FIATALOK / Kérdés: Mennyire tartod magadra igaznak? (százalék)

A fentiekből látható, hogy még ebben a szűkebb korcsoportban is az életkor meghatározó, a fiatalabbak általában magabiztosabbak a mesterséges intelligenciával kapcsolatban. Az általános attitűd – a jelenlévő aggodalmak mellett is – pozitív. Mindeközben a felhasználók aránya és a használati intenzitás egyaránt növekszik és hasonlóképpen növekszik az MI segítségével előállított tartalmak mennyisége is.

Habár a jelenlegi fejlettségi szintjén a mesterséges intelligencia segítségével előállított tartalmak aránya nem gyarapszik olyan gyorsasággal, mint ahogyan néhány évvel korábban gondolták, az biztosnak látszik, hogy a mai fiataloknak egy olyan világban kell majd boldogulniuk, ahol a mesterséges intelligencia tartalmi végeláthatatlan

mennyiségben állnak majd rendelkezésre. Az MI írástudásra azért van szükségük, hogy ebből a végeláthatatlan tartalombőségéből ki tudják választani azt a keveset, ami érdekes és hasznos. Új leginkább a mennyiségben érhető tetten, a logika egyáltalán nem új. A korábbi évek is arról szóltak, hogy az online tartalombőség egyáltalán nem azt jelenti, hogy jobbnál jobb és hasznosabbnál hasznosabb tartalmakkal vagyunk körülvéve. Sőt, sokkal inkább beszélünk (és beszélünk most is) az álhírekről, a silány minőségű tartalmak tömege mellett a kevés igazán értékesről. A mesterséges intelligencia ezt a trendet nem változtatja meg, csak erősíti. Így a digitális készségek – és ezek részeként az MI írástudás – fontosabbak, mint valaha.

Források

Székely, L. (2025a). A mesterséges intelligenciával kapcsolatos attitűdök. In G. Kiss-Kozma (Szerk.), Fénytörésben: Ifjúságképek az empirikus adatok tükrében (pp. 4–11). Ifjúságkutató Intézet; Mathias Corvinus Collegium.

Székely, L. (2025b). The AI generation? Youth at the dawn of singularity. In R. Molina-Carmona et al. (Eds.), Proceedings of TEEM 2024: The Twelfth International Conference on Technological Ecosystems for Enhancing Multiculturality (pp. 796–804). Springer Nature Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-96-5658-5_78

TESTKÉP ÉS IDEÁL

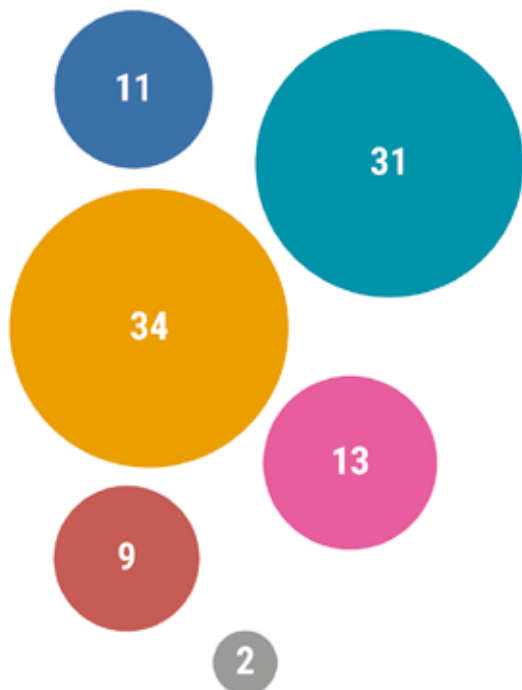
A közösségi média világában, ahol a fiatalok nap mint nap találkoznak társaik szerkesztett, retusált fotóival, a megjelenés és az arra adott reakciók egyre nagyobb szerepet játszanak az önértékelés és az identitás alakulásában. A közösségi platformok vizualitása sok esetben irreális elvárásokat közvetít a fiatalok felé, ami jelentős hatással lehet arra, hogyan látják és helyezik el önmagukat a társadalomban.

Habár a testképpel való elégedetlenség érzése férfiak és nők között is egyaránt megjelenhet, mégis a nők azok, akik nagyobb veszélynek vannak kitéve a közösségi média káros hatásai által. A European Institute for Gender Equality (EIGE) 2021-es jelentése szerint a testképpel kapcsolatos problémák különösen a fiatal lányokat érintik súlyosan. A 2017-18-as WHO HBSC felmérés adatai pedig azt mutatják, hogy a lányok közel fele számol be heti rendszerességű mentális egészségügyi problémákról, szemben a fiúk egyharmadával.

A magyar 15–39 éves korosztály 32 százaléka részben, 11 százaléka teljes mértékben elégedett a külsejével.

Külsővel való elégedettség?

● Teljes mértékben elégedett ● 4 ● 3 ● 2
● Egyáltalán nem elégedett ● Nem tudom

Az EIGE jelentése (2021) kiemeli, hogy a testkép és a mentális egészség között szoros összefüggés áll fenn, azaz nem a tényleges testtömeg-index vagy az objektív túlsúly befolyásolja leginkább a mentális egészséget, hanem a fiatalok által észlelt túlsúly és a testtel való elégedetlenség. Azaz függetlenül attól, hogy valaki valóban túlsúlyos-e, az önmagáról alkotott kép határozza meg, hogy megjelennek-e depressziós tünetei, vagy ennél is súlyosabb esetben, öngyilkossággal kapcsolatos gondolatai. Az EIGE (2021) kutatása emellett kiemeli, hogy a közösségi média használata szorosan összefügg a testképpel kapcsolatos aggodalmakkal. Különösen az online térben erősödik fel az a jelenség, hogy a lányok elérhetetlen szépségideáloknak próbálnak megfelelni. A 2024-es STADA Egészségügyi Jelentés szerint a nők jelentősen elégedetlenebbek a megjelenésükkel. A túlsúly észlelésében is eltérések vannak: annak ellenére, hogy a nők átlagosan egészségesebb BMI-vel rendelkeznek, nagyobb arányban érzik magukat túlsúlyosnak, ami a fiatalabb nők esetében még jobban kirajzolódik.

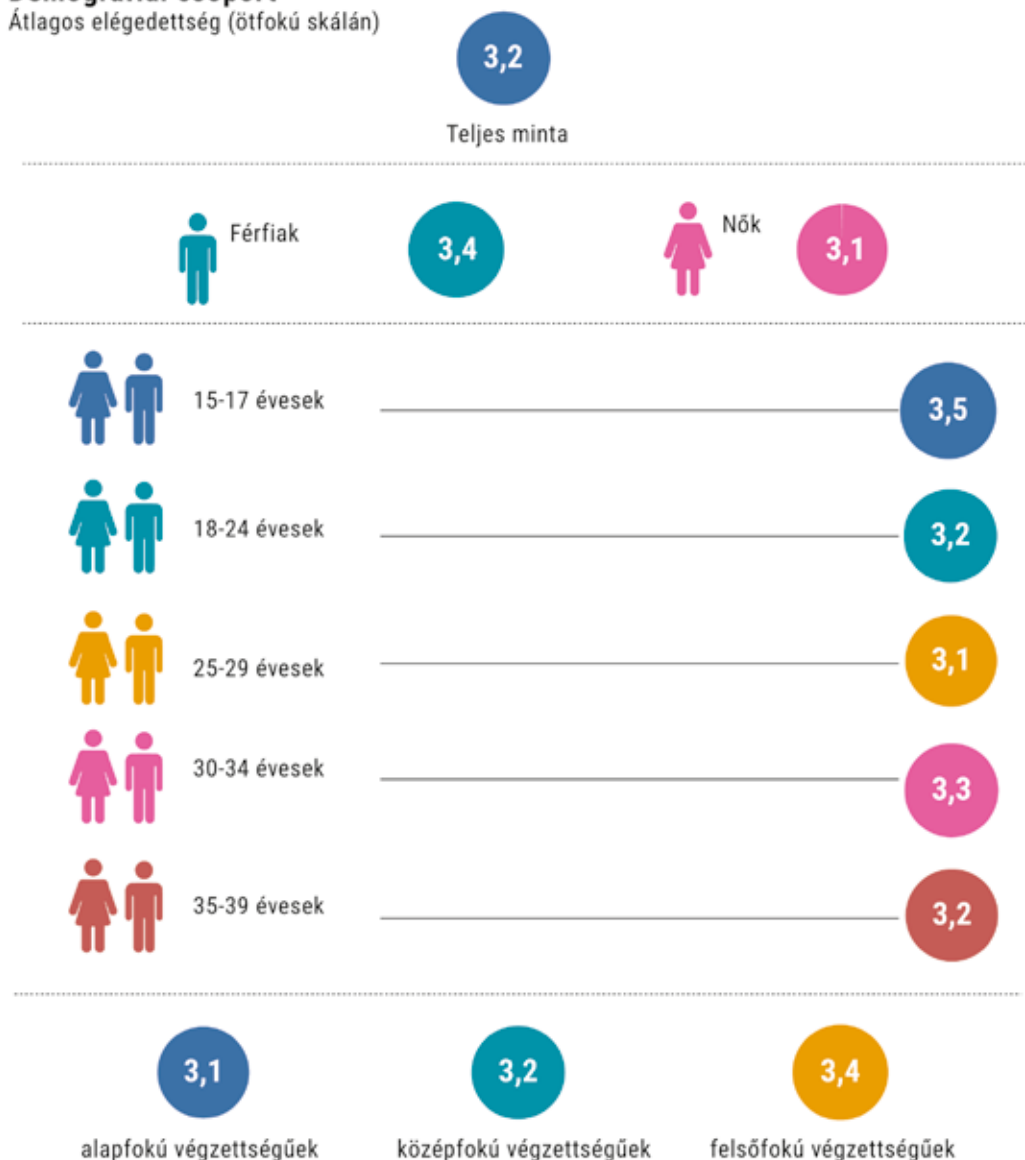
FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025
BÁZIS: N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR FIATALOK /
Kérdés: Mennyire vagy elégedett a külsőddel? (százalék)

Az Ifjúságkutató Intézet kutatása szerint a magyar 15-39 éves korosztály mindössze 42 százaléka elégedett a külsejével. A fiatalok nagy része a közepesen elégedettek közé tartozik. A teljes eloszlás szerint a válaszadók 34 százalék középre (közömbösre) helyezte elégedettségét, 32 százalék a részben elégedett kategóriába került, 11 százalék teljes mértékben elégedett, 13 százalék inkább nem elégedett, 9 százalék pedig egyáltalán nem elégedett külsejével. A magyar fiatalok ezáltal átlagosan 3,2-re értékelték önmagukat, vagyis kevéssel a skála közepe felett.

A kutatás alapján a fiatalok körében jelentős nemi különbségek figyelhetők meg a testképpel kapcsolatos elégedettségben. A skála felső két fokát (elégedettek) a férfiak 48 százaléka, a nőknek pedig 37 százaléka jelölte meg; a két alsó fokba (nem elégedettek) a férfiak 18 százaléka és a nők 27 százaléka sorolta magát. Míg a férfiak átlagosan 3,38-ra, a nők 3,06-ra értékelték külsejüket. A férfiak esetében gyakoribbnak tűnik a pozitív önkép, a nőknél pedig (a nemzetközi trendekhez hasonlóan) magasabb az elégedetlenség aránya.

Demográfiai csoport

Átlagos elégedettség (öt fokú skálán)

Életkori bontásban a fiatalabbak magabiztosabbak kinézetük szempontjából, a kutatás eredményei szerint a külsővel való elégedettség az életkor előrehaladtával csökken: a legfiatalabbak érzik magukat a legvonzóbbnak, míg az idősebbek kevésbé elégedettek a kinézetükkel. Az elégedettek aránya 15-17 éveseknél 50 százalék, 18-24 éveseknél 44 százalék, 25 év felett 40 százalék körül alakul. Átlagosan az elégedettség a 15-17 éveseknél a legmagasabb (3,46), ez az érték a 18-24 éveseknél 3,23; 25-29 éveseknél 3,11; 30-34 éveseknél 3,27; 35-39 éveseknél 3,15.

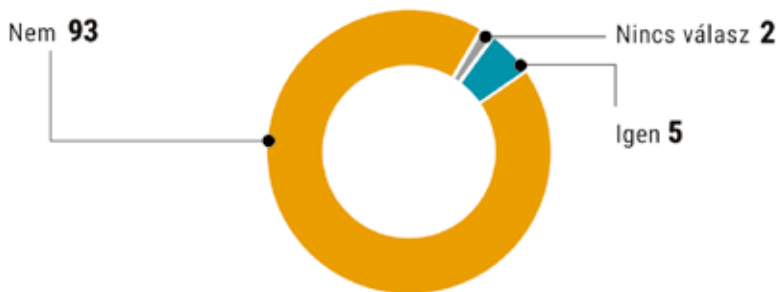
Az önértékeléssel továbbá összefügg az iskolai végzettség is: azaz minél magasabb végzettséggel rendelkezik valaki, annál nagyobb eséllyel elégedett a külsejével. Az elégedettek aránya az alapfokú végzettségűek körében 37 százalék, míg a középfokú végzettségűeknek 42 százalék, a felsőfokú végzettséget szerettek körében pedig 51 százalék. Látható, hogy minél magasabb a

végzettség, annál nagyobb az esély a pozitív önkép fenntartására, és annál kisebb az elégedetlenség. Az átlagos elégedettségi szint alapfokú végzettségűek esetében 3,11; középfoknál 3,23; felsőfoknál pedig 3,39.

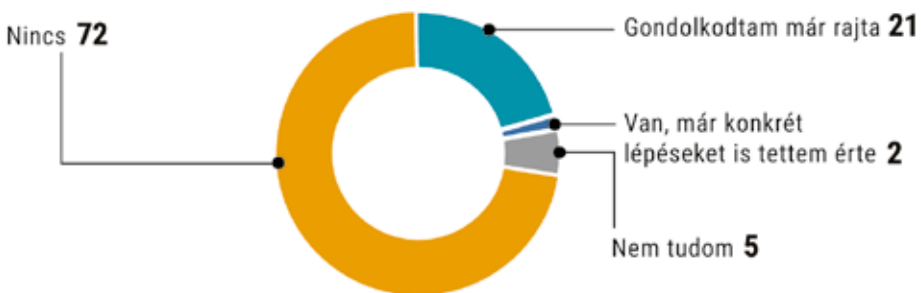
A STADA (2024) Health Report szerint az európaiak több, mint háromnegyede egyetért azzal, hogy a társadalom és a média túl nagy hangsúlyt fektet a fizikai megjelenésre. Valamint minden második ember szigorúbb szabályozást és átláthatóságot követelne meg a közösségi médián használt „filterek” kapcsán. A STADA (2024) riportjában az is szerepel, hogy jelenleg Európában nem olyan elterjedtek a szépsézeteti beavatkozások, ugyanakkor az esztétikai fogászatot, súlycsökkentő vagy általános plasztikai sebészetet sokkal többen fontolóra veszik. A beavatkozásoktól leginkább azt várják eredményként, hogy jobban érezzék magukat a testükben, növeljék önbizalmukat, valamint csökkentsék az öregedés jeleit.

Szépsézeteti beavatkozás

Volt-e már szépsézeteti beavatkozásod?

Van-e tervben (további) szépsézeteti beavatkozás?

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

BÁZIS: N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR FIATALOK / Kérdés: Végeztetettél-e már szépsézeteti beavatkozást magadon? / Tervezel-e (további) szépsézeteti beavatkozást elvégeztetni magadon? (százalék)

A magyar adatok azt sugallják, hogy a szépsézi beavatkozások itthon, Európához hasonlóan még nem terjedtek el széles körben, szemben például Dél-Koreával vagy Kínával (ahol előszeretettel használják a fiatalok ezeket az eljárásokat). A magyar fiatalok 5 százaléka számolt be arról, hogy volt már szépsézi beavatkozása, 93 százalék erre a kérdésre nemmel válaszolt. A férfiak közül 4 százalék esett már át beavatkozáson, a nők közül 7 százalék. Életkori bontásban a legfiatalabbak (15-17 évesek) 7 százaléka, a 18-24 évesek 5 százaléka, a 25-29 évesek 6 százaléka, a 30-34 évesek 5 százaléka és a 35-39 évesek 7 százaléka esett már át bármilyen szépsézi beavatkozáson.

A magyar 15-39 évesek többsége nem tervez szépsézi beavatkozást (72 százalék). Ugyanakkor a magyar fiatalok 21 százaléka gondolkodott már el szépsézi beavatkozáson, ami a jövőbeli trendek irányát jelölheti ki. 2 százalék már konkrét lépéseket is tett efelé. A beavatkozáson gondolkodók és a már konkrét lépéseket tevők együtt így nagyjából a fiatalok közel negyedét adják ki.

Jelentős nemi különbségek figyelhetők meg az érdeklődők és lépést tevők körében, kétszer annyit (30 százalék) foglalkoztat a kérdés, mint férfit (16 százalék). Az életkor és a beavatkozásra való nyitottság nem mutatott egyértelmű kapcsolatot. Státusz alapján a tanulók 21¹ százaléka, a dolgozók 21 százaléka, a NEET-ek² 35 százaléka

gondolkodott vagy tett lépéseket szépsézi beavatkozás tekintetében.

Mit tehetünk, ha a fiataloknak romlik az önmagukról alkotott képe? A WHO és az UNICEF intézményei is különös fontossággal tekintenek a fiatalok önképére és a közösségi média hatásaira. Ezen nemzetközi szervezetek szerint a testképzavarral és az önértékelési problémákkal kapcsolatos kockázatok kezelése több szinten igényelne beavatkozást. Az oktatásban elengedhetetlen, hogy már iskolás kortól kezdve sor kerüljön a testképhez és önértékeléshez kapcsolódó ismeretek átadására, valamint a társadalmi nyomás és a közösségi média torzító hatásainak ismertetésére. A digitális tudatosság fejlesztése és a közösségi média biztonságos használatának tanítása a fiatalok önképén is javítana. Emellett az egészséges életmód, a sport, a helyes táplálkozás és a testi-lelki egyensúly népszerűsítése irányadó megközelítés a fiatalok fejlődése érdekében (EIGE, 2021; WHO, 2016). Továbbá fontos a mentális egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése, valamint a prevenció szemlélet megerősítése. Különösen indokolt a testképzavarral és önértékelési zavarokkal kapcsolatos problémák korai felismerése és célzott kezelése, hiszen ezek szoros összefüggésben állnak a fiatalok lelki egészségével, tanulmányi eredményeivel és szociális beilleszkedésével egyaránt (WHO, 2016; UNICEF, 2021).

Források

European Institute for Gender Equality. (2021). Gender Equality Index 2021: Health—Body image drives poor mental health, especially in youth. <https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2021-report/body-image-drives-poor-mental-health-especially-youth>

STADA Arzneimittel AG. (2024). STADA Health Report 2024: Self-care and appearance—1 in 2 Europeans is satisfied with their looks. <https://www.stada-healthreport-2024.com/en/selfcare-appearance>

European Institute for Gender Equality. (2021). Gender Equality Index 2021: Health—Body image drives poor mental health, especially in youth (References page). <https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2021-report/references>

World Health Organization. (2016). Growing up unequal: Gender and socioeconomic differences in young people's health and well-being (Health Behaviour in School-aged Children study, international report from the 2013/2014 survey). https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0003/303438/HSBC-No.7-Growing-up-unequal-Full-Report.pdf

UNICEF. (2021). The State of the World's Children 2021: On my mind—Promoting, protecting and caring for children's mental health. <https://www.unicef.org/reports/state-worlds-children-2021>

---

² A NEET az angol „Not in Education, Employment, or Training” kifejezés rövidítése, és olyan fiatalokat jelöl, akik sem a munkapiacra nem aktívák sem oktatásban nem vesznek részt.

TÁPLÁLKOZÁSI
PREFERENCIÁK
ÉS ATTITUDÓK

Táplálkozási preferenciák és attitűdök

Radnai Fanni

Az egészségtudatos táplálkozási trendek a magyar fiatalok körében is megjelentek. Ma már kevesen gondolják, hogy a gyorsétterembe járni trendi volna, a túlnyomó többség rendszeresen készít otthon ételt és sokan egészségügyi okból diétázni is kénytelenek.

A WHO 2024-es európai felmérése alapján az ifjúság étkezési trendjei kettősséget mutatnak: miközben nő az igény az egészségtudatos táplálkozás iránt, a mindennapi étkezések minősége több ponton romlik, és a társadalmi különbségek egyre erősebben rajzolódnak ki már fiatalkorban is. A serdülők csak kisebb része jut naponta zöldséghez és gyümölcshöz, és sok tizenéves egyikből sem fogyaszt. A reggelizés rendszeressége a korábbi felméréshez képest visszaesett, főként a lányoknál és az idősebb korcsoportokban. Eközben a cukrozott üdítők és az édességek mindennapi fogyasztása továbbra is meghatározó a fiatalok életében. Az üdítők esetében csak enyhe mérséklődés látszik, az édességfogyasztás inkább erősödik, különösen a lányoknál. Emellett az is megfigyelhető nemi különbségek tekintetében, hogy a fiúk inkább üdítőt isznak, a lányoknál gyakoribb a napi édességfogyasztás, és a fizikai aktivitás hiánya, amely különösen a lányoknál esik vissza (WHO, 2024).

A jövedelmi helyzet is meghatározó az étkezés minősége szempontjából. A hátrányosabb helyzetű családokban élő fiatalok ritkábban esznek naponta zöldséget vagy gyümölcsöt, gyakrabban választanak cukros italokat, és körükben magasabb a túlsúly és az elhízás előfordulása. A mozgás napi ajánlott mennyiségét is kevesebben teljesítik a hátrányos helyzetű háttérrel rendelkezők körében. A fiatalok étkezési szokásait egyre inkább az anyagi és környezeti feltételek szabják meg. Mivel főképp a hozzáférhetőség, az árak és a kínálat alapozza meg a döntéseket, így a növekvő egészségtudatosság sokszor nem fordul át jobb minőségű, kiegyensúlyozott napi étrendbe (Rakić et al., 2024).

Az uniós szakpolitika a rossz minőségű étkezési magatartást rendszerszintű beavatkozásokkal

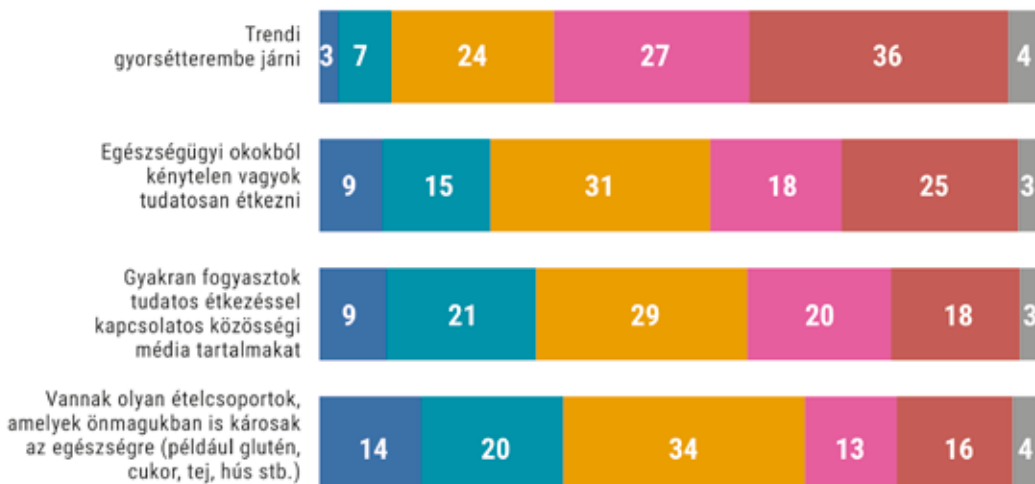
A magyar fiatalok körében is terjed az egészségtudatos táplálkozás, a 15–39 évesek 24 százaléka valamilyen egészségügyi ok miatt kénytelen tudatosan étkezni.

igyekeznek kezelni. A kiemelt irányok közé tartozik az élelmiszer-összetételek javítása, az egyértelmű tápértékjelölések, az egészségtelen termékek adóztatása, a zöldség vagy gyümölcs árak mérséklése, az iskolai és közösségi étkeztetés minőségének és hozzáféréseinek javítása, valamint az egészségtelen ételek és italok gyerekeknek szóló marketingjének korlátozása. A cél olyan élelmiszer- és épített környezet kialakítása, ahol a jobb választás a könnyebb választás, különösen a hátrányos helyzetű fiatalok számára (European Parliament, 2024).

Étkezés atitűdök

● Teljes mértékben egyetértek ● Inkább egyetértek ● Egyet is értek, meg nem is
● Inkább nem értek egyet ● Egyáltalán nem értek egyet ● Nem tudom

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

BÁZIS: N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR FIATALOK / Kérdés: Mennyire értesz egyet az alábbi állításokkal? (százalék)

A magyar fiatalok körében is terjed az egészségtudatos táplálkozás, amit jelentős részben ösztönöznek az egészségügyi kényszerek is. Az Ifjúságkutató Intézet adatai szerint a 15–39 évesek 24 százaléka valamilyen egészségügyi ok miatt kénytelen tudatosan étkezni, vagyis esetükben nem választott diétáról, hanem kényszerről beszélünk. Az arány az életkorral nő: 15–17 év között 17 százalék, 18–24 között 23 százalék, 25 év felett 25 százalék. Nemek szerint a nők magasabb arányban érintettek (26 százalék) a férfiakhoz képest (22 százalék), és a fővárosban is valamivel magasabb a kényszer alapú tudatosság (28 százalék), mint vidéken (23 százalék). Foglalkozási státusz szerint a dolgozók körében 25 százalék, a tanulóknál 23 százalék, a NEET³ fiatalok 16 százaléka vallotta, hogy egészségügyi okok állnak a tudatos étkezésük mögött.

Egyes ételcsoportok egészségességének ítélése megosztó. A fiatalok 34 százaléka szerint vannak olyan ételcsoportok, amelyek önmagukban is károsak (például glutén, cukor, tej, hús), 29 százalék pedig nem ért egyet ezzel az állítással.

A közösségi médiatartalmak hatása a tudatos étkezés terén látványosan jelen van a fiatalok életében, de nem mindenki egyforma gyakorisággal fogyaszt ilyen tartalmakat. Összességében a

15–39 évesek 30 százalékára igaz, hogy gyakran fogyaszt étkezéssel kapcsolatos közösségi média tartalmakat, a 18–24 éveseknél ez 32 százalék, a 25–29 éveseknél 33 százalék, míg a 15–17 éveseknél alacsonyabb, 24 százalék. Nemek között is markáns a különbség: a férfiak 25 százaléka, a nők 35 százaléka fogyaszt gyakran tudatos étkezéssel kapcsolatos közösségi média tartalmakat.

A gyorséttermek társadalmi megítélése kedvezőtlen, és az önbevalláson alapuló fogyasztás is visszafogott. A fiatalok átlagosan kéthetente egyszer esznek gyorséttermi ételt. A napi fogyasztók aránya mindössze 1 százalék, a heti fogyasztóké 19 százalék, a ritkábban fogyasztóké 72 százalék, 7 százalék pedig azok aránya, akik soha nem esznek gyorsétteremben.

³ A NEET az angol „Not in Education, Employment, or Training” kifejezés rövidítése, és olyan fiatalokat jelöl, akik sem a munkapiacra nem aktívák sem oktatásban nem vesznek részt.

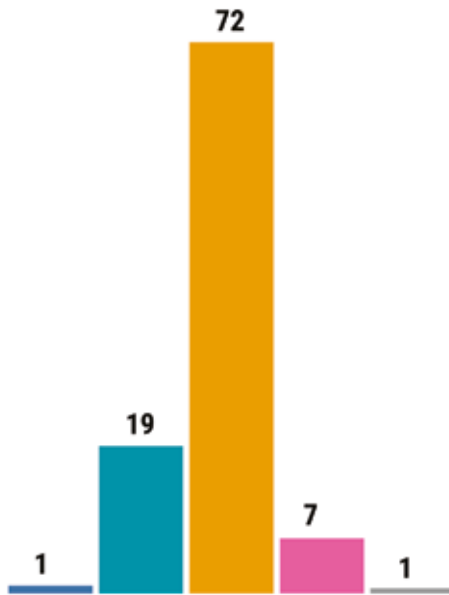

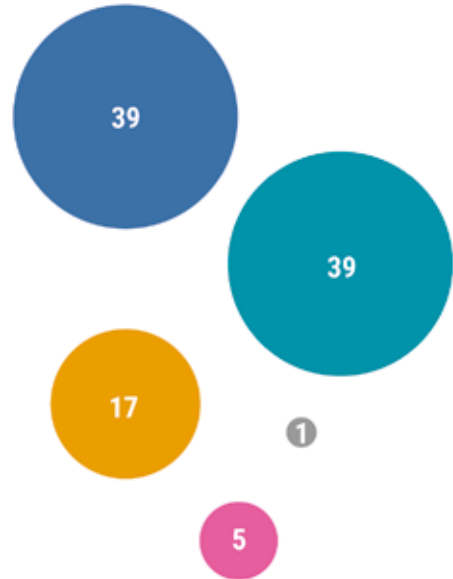
Étkezés, főzés, étterembe járás

● Naponta vagy naponta többször ● Hetente ● Ritkábban ● Soha ● Nem tudom

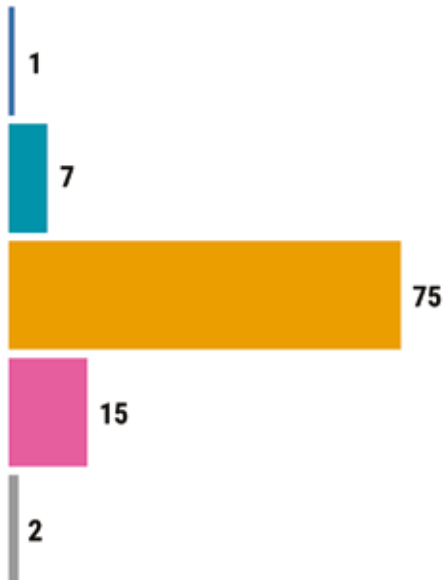
Gyorséttermi ételek fogyasztása

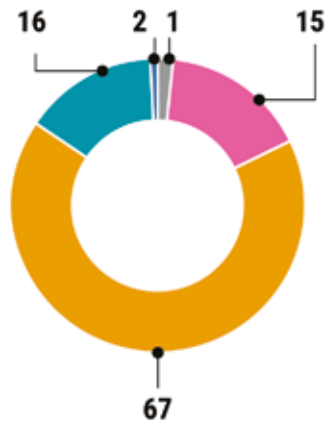
Saját magának / családnak főzés, ételkészítés

Hagyományos étterembe járás

Ételrendelés házhoz

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

BÁZIS: N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR FIATALOK / Kérdés: Milyen gyakran étkezik gyorsétteremben, fogyaszt onnan származó ételt? / ... főz/készít ételt saját maga, családja részére / ... étkezik étteremben (nem gyors étterem)? / ... rendel ételt házhozszállítással? (százalék)

A gyorsétterembe járás kifejezetten alacsony arányban tartják trendinek és csupán a legfiatalabbaknál jelenik meg erősebben. A teljes mintában csak 10 százalék tartja trendinek a gyorséttermeket, miközben a 15–17 évesek körében 22 százalék gondolja így, ami a többi korosztályhoz képest kiemelkedő. A 18–24 éveseknél 10 százalék, a 25–29 éveseknél 7 százalék, a 30–34 éveseknél 7 százalék, a 35–39 éveseknél 10 százalék ért egyet ezzel. Nemek szerint a férfiak körében 13 százalék, a nők esetében 7 százalék tekinti trendinek a gyorséttermi étkezést, utóbbi az átlaghoz képest különösen alacsony. Területi megoszlásban a budapestiek 12 százaléka, a vidékiek 9 százaléka gondolja ezt, foglalkozási státusz szerint pedig a tanulók 14 százaléka és a dolgozók 9 százaléka tartja trendinek.

Az otthoni főzés a fiatalok mindennapjainak meghatározó eleme. A magyar fiatalok 78 százaléka legalább hetente főz vagy készít ételt magának vagy családjának, átlagosan heti 3 alkalommal. A napi szintű ételkészítés különösen az önálló háztartást vivő korosztályban jellemző,

míg a legfiatalabbaknál alacsonyabb: a 15–17 évesek mindössze 8 százaléka főz naponta, de 47 százalékuk rendszeresen készít ételt. A 25–29 évesek a legaktívabbak, 88 százalékuk legalább hetente főz.

A hagyományos éttermek és a házhoz rendelés csak ritka, alkalmi választás marad a fiatalok számára. Étterembe naponta mindössze 1 százalékuk jár, hetente 7 százalék, ritkábban 75 százalék, 15 százalékuk pedig soha nem jár hagyományos étterembe. A nők rendszeres étterembe járása 5 százalék, a férfiaké 12 százalék. Házhoz naponta 2 százalékuk rendel, hetente 16 százalék, ritkábban 67 százalék, míg 15 százalék teljes egészében tartózkodik a házhoz rendelestől. Településtípus szerint a heti rendelés Budapesten és a megyei jogú városokban magasabb (20–26 százalék), a kisebb településeken alacsonyabb (9–12 százalék), ami részben a szolgáltatások elérhetőségével is összefügg.

Források

WHO Regional Office for Europe. (2024a, May 23). The inequality epidemic: Low-income teens face higher risks of obesity, inactivity and poor diet. <https://www.who.int/europe/news/item/23-05-2024-the-inequality-epidemic--low-income-teens-face-higher-risks-of-obesity--inactivity-and-poor-diet>

European Parliament. (2024). Overweight/obesity among young people; household consumption—food services (Study No. 754218). [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2024/754218/IPOL_STU\(2024\)754218_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2024/754218/IPOL_STU(2024)754218_EN.pdf)

Rakić, J. G., Hamrik, Z., Dzielska, A., Felder-Puig, R., Oja, L., Bakalár, P., et al. (2024). A focus on adolescent physical activity, eating behaviours, weight status and body image in Europe, Central Asia and Canada (HBSC international report from the 2021/2022 survey, Vol. 4). WHO Regional Office for Europe. <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289061056>

BIZAKODÁS ÉS AGGÓDALMAK

A magyar fiatalok jövőorientáltak, legtöbbjük úgy gondolja, hogy a jövőről többet kellene beszélni a nyilvánosságban. Habár alapvetően optimista jövőképpel jellemezhetők, mégis vannak olyan területek, így általában a gazdasági helyzet, de még inkább a személyes veszteségek lehetősége aggodalommal töltik el őket.

Korábbi kutatásainkban azt a megállapítást tehetjük, hogy a fiatalok nemzedékük legjelentősebb problémájának a bizonytalanságot, a kiszámíthatatlan jövőt látják (Székely, 2022; Székely – Kiss-Kozma, 2024). A friss kutatásunkban a jövő kérdéskörét alaposabban kívántuk körbejárni úgy, hogy a közeli és a távoli múlt megítélését is megvizsgáljuk. A közeli múlt ebben az esetben a 2024-es év volt, amelyet a magyarországi 15–39 évesek leggyakrabban a „változás”, „nehéz” és „káosz” szavakkal jellemeztek. Figyelemre méltó összehasonlítási lehetőséget kínál ugyanez a kérdés az amerikai fiatalok válaszai alapján, amelyből kitűnik hasonlóság is, hiszen a leggyakrabban említett három kifejezés közül az első helyen az „örült”, míg a harmadik helyen a „káosz” szerepelt, ugyanakkor a második leggyakrabban az egyszerű „jó” kifejezéssel éltek a megkérdezettek.

Minden második magyar válaszadó (52 százalék) úgy tartja, hogy 2024-ben váratlan eseményekkel volt kénytelen szembesülni, különösen azok éreztek így, akik jelenleg még tanulnak. A tavalyi évben a családi és baráti kapcsolatokat leginkább (50 százalék) a boldogság jellemezte, illetve relatív többségben vannak azok is (40 százalék), akik terveik megvalósítása szempontjából is alapvetően sikeresnek érezték 2024-et. A váratlan események érzékelése valamivel magasabb az amerikai 15–39 évesek esetében, akiknek 56 százaléka értett egyet azzal, hogy 2024-ben személy szerint váratlan eseményekkel szembesült. Ugyancsak valamivel nagyobb arányban látták az emberi kapcsolataikat boldognak az amerikaiak, mint a magyarok és az elmúlt évet is nagyobb arányban érezték sikeresnek (46 százalék). Ezzel együtt az is igaz rájuk, hogy a külső körülmények miatt aggódtak. A magyar 15–39 évesek harmada (35 százalék), míg az amerikaiak közel fele (48 százalék) értett egyet azzal, hogy 2024-ben aggódtott a politikai, gazdasági helyzet miatt.

**Az
amerikai
15–39 évesek
pesszimistábbak a
magyaroknál. Míg a
magyarok kétharmada, addig
az amerikaiak 55 százaléka
hiszi, hogy sikerül mindazt
végrehozni, amit
eltervezett.**

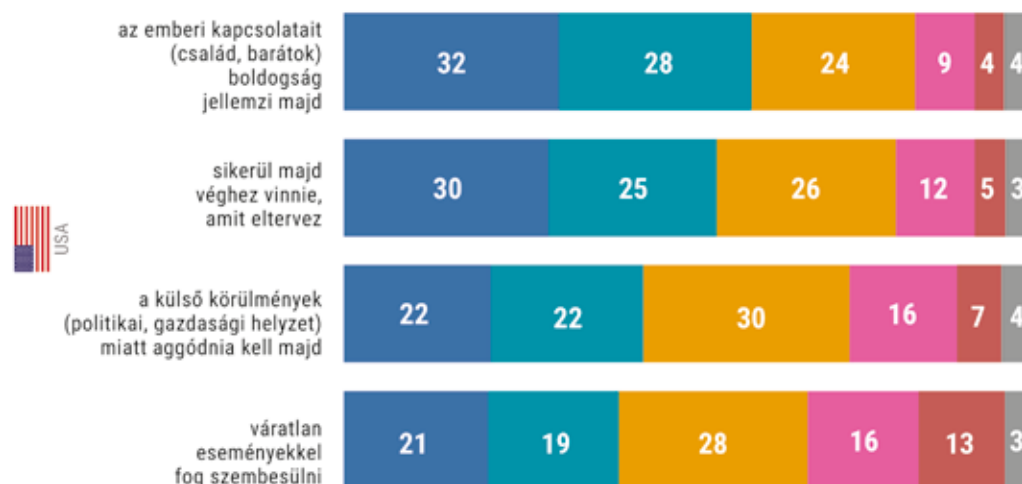
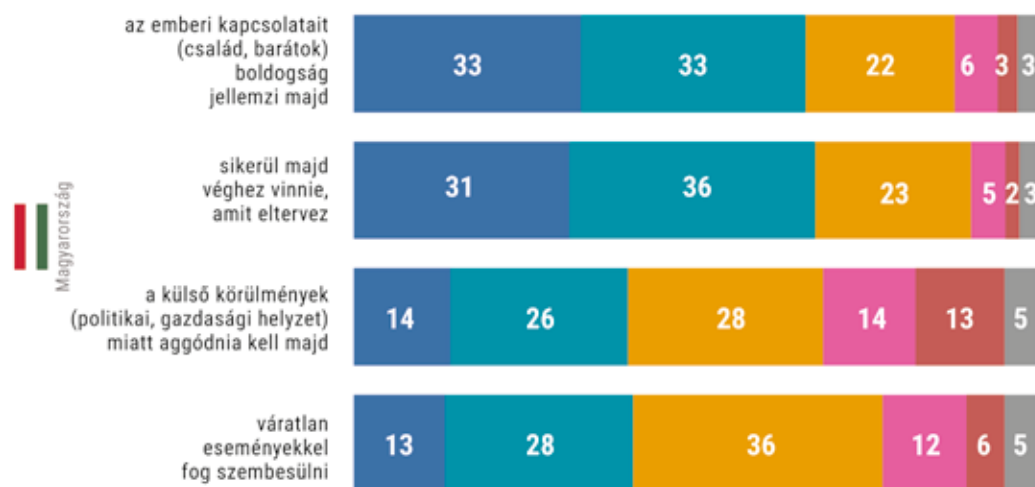
Míg az emberi kapcsolataikat hasonlóan vélik boldognak az egyes korcsoportokba tartozók, a 2024-re vonatkozó sikerességet a fiatalabbak inkább érzik, mint a 30 évnél idősebbek.

A magyarok 2025-re vonatkozó várakozásait leginkább a „remény” szó írja le, de többen említették a „siker”, a „várakozás” és a „fejlődés” kifejezéseket is. Az amerikai 15–39 évesek hasonlóképpen leggyakrabban a „jobb”, a „remény”, a „jó” és az „izgalmas” kifejezéseket említették. Mindezek összességében egy zűrzavaros, nehéz 2024-es és egy reményteli 2025-ös évet tárnak elének. Részletezve a 2025-ös várakozásaikat megállapíthatjuk, hogy a megkérdezett magyarok többsége az idei évben is számít váratlan eseményekre (41 százalék). Kétharmaduk szerint az emberi kapcsolatait a boldogság jellemzi majd és ugyanekkora arányt képviselnek azok, akik a terveik sikeres megvalósítását remélik. Az amerikai 15–39 évesek hasonlóképpen (44 százalék) számítanak váratlan eseményekre 2025-ben és az emberi kapcsolataikkal kapcsolatos várakozásaik is hasonlóképpen alakulnak, többségük boldogságot vár az emberi kapcsolataiban is (60 százalék). Szembetűnő különbséget a tervek megvalósításának valószínűsítésében láthatunk,

az amerikai válaszadók érezhetően pesszimistábbak a magyaroknál, míg a magyarok kétharmada, addig az amerikaiak 55 százalékáa hiszi, hogy sikerül mindazt véghez vinnie, amit eltervezett.

A jövőre vonatkozó várakozásokkal kapcsolatban elmondható, hogy míg az amerikai mintában látványos különbségeket nem találunk, addig a magyarok között több statisztikai értelemben is szignifikáns különbség rajzolódik ki az egyes demográfiai jellemzők alapján. A 15–39 évesek baráti és családi kapcsolataikat leginkább a 15–17 évesek szemlélik optimistán, 83 százalékuk tartja úgy, hogy 2025-ben boldogság jellemzi majd emberi kapcsolataikat.

A következő évben (2025) számít rá...

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025
 MINTA (MINDKETTŐ): N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK /
 Kérdés: Mennyire számít arra, hogy a jövő (2025-ös) évre vonatkozóan...? (százalék)

FUTURE

A múlt és a jelen másik perspektíváját adja a gyermekkori elképzelések és a jelenlegi helyzet összehasonlítása. A kutatásunkban arra is rákérdeztünk, hogy mennyire felel meg a 15–39 évesek jelenlegi élete annak, amit gyerekként megálmodtak maguknak. Az eredmények meglehetősen vegyes képet mutatnak, a megkérdezettek nagyjából féluton érzik magukat a gyermekkori álmaik és a felnőtt realitás között, mind Magyarországon, mind az Egyesült Államokban. Kis különbségeket láthatunk az általános megítélésben, az ötfokozatú skála átlagértéke is egyaránt 3,1 körül mozog mindkét esetben. A részletesebb bontások

megmutatják, hogy milyen különbségek vannak a magyar és az amerikai 15–39 évesek között, ugyanis míg a magyarok között a fiatalabb korosztály (15–17 évesek) elégedettebb, addig az amerikaiak esetében a 30–39 évesek tekintik gyermekkori elképzeléseiket inkább megvalósultnak. Mindkét mintában jellemző, hogy az iskolai végzettség emelkedésével az elégedettség is magasabb, ugyanakkor nemi különbségek csak az amerikai mintában figyelhetők meg, ahol a férfiak elégedettebbek a gyermekkori álmaik megvalósulásával, mint a nők.

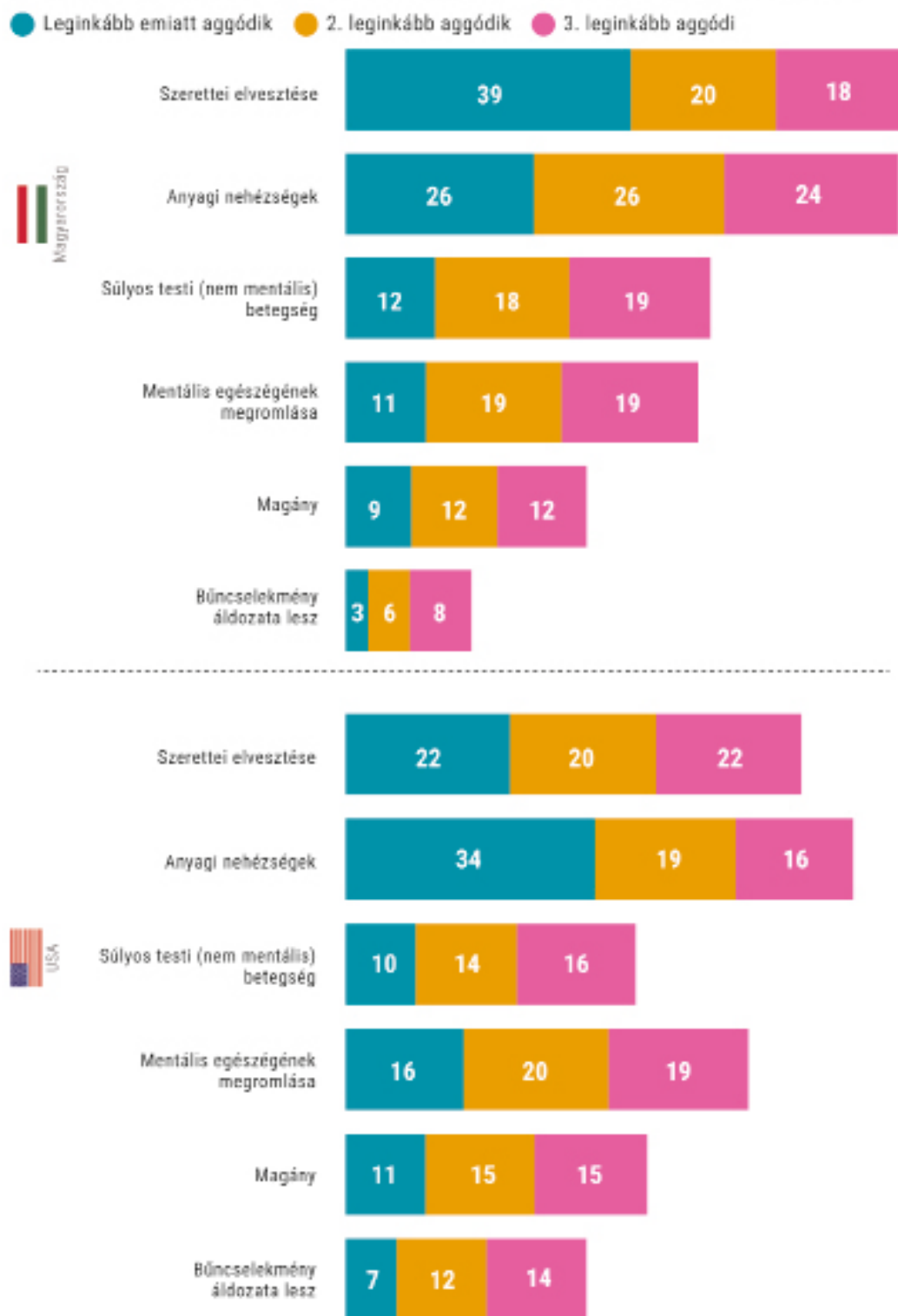
Korábbi kutatásokban sokat foglalkoztunk az ifjúság félelmeivel, olyan potenciális veszélyek értékelésére kértük a fiatalokat, amelyek megszoktak jelenni a jövő lehetséges disztópiáiban, vagy akár korunkban is aktuálisak (Székely, 2021; Kiss-Kozma – Székely, 2023). Ezekből a kutatásokról megállapíthatjuk, hogy egy potenciális világjárvány és a klímaváltozás hasonló megítélés alá esik. A jövővel kapcsolatosan legriasztóbbnak egy következő gazdasági válságot, illetve a rossz kormányzást tartanak a fiatalok, míg a technológiai fejlődésből eredeztethető félelmek, mint a mesterséges intelligencia vagy a robotok elterjedése kevésbé jellemzőek.

Az Ifjúságkutató Intézet friss kutatásában némileg eltérő módon megközelítve a kérdéskört a lehetséges félelmeket a külső körülményekre és a személyes életre vonatkozóan osztottuk fel. A felosztás látványossá tette, hogy a személyes

körülmények negatív változása sokkal több reakciót eredményez, mint azoknak a feltételeknek a változása, amely az egyén életét jellemzően inkább közvetetten befolyásolja. A személyes relációban a családi és az anyagi veszteségek a legriasztóbbak, mind a magyar, mind az amerikai mintában, kis különbséggel. A kis különbséget az adja, hogy míg a magyar 15–39 évesek számára legriasztóbb valamely szerettük elvesztése és csak ezt követik az anyagi aggodalmak, addig az amerikaiak az anyagi problémák miatt aggódnak leginkább és csak ezt követően valamely szerettük elvesztése miatt. A magyar 15–39 évesek szinte egyformán aggódnak a testi és mentális betegségek miatt, míg az amerikaiaknál a mentális egészségügyi problémák miatti aggodalom magasabb arányban fordul elő. Az amerikai válaszadók közül többen választották a legaggasztóbb három közé a magányt és az áldozattá válást.

Személyes körülmények, amiktől a legjobban tart a jövő évre vonatkozóan

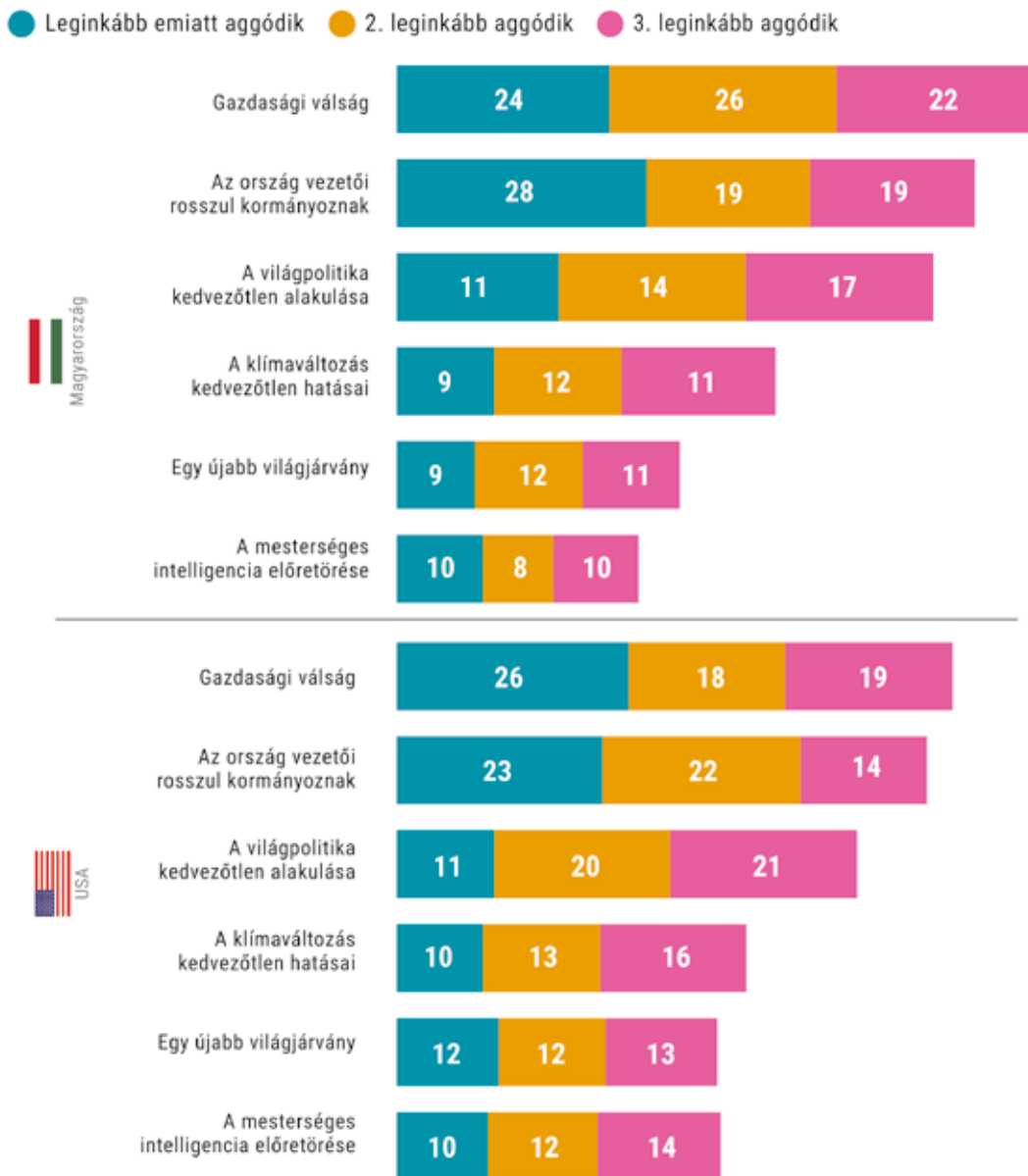
FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

MINTA (MINDKETTŐ): N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK

Kérdés: Állítsa sorrendbe, hogy az alábbiak közül melyik három az Ön személyes életére vonatkozó körülménytől tart legjobban a jövőre vonatkozóan, kezdje azzal, amiből a legjobban tart! (százalék)

A külső körülményekkel kapcsolatban is hasonlóképpen megfigyelhetjük, hogy a magyar válaszadók választásai sokkal inkább egyirányba mutatnak, míg az amerikai válaszok egyenletesebb eloszlást mutatnak. Az állítások preferenciasorrendje azonos az amerikai és a magyar válaszadók között, leginkább a gazdasági válság miatt aggódnak, illetve a nemzeti és nemzetközi szintű rossz kormányzás veszélye is riasztóan hat számukra. A sorban következő klímaváltozás miatti aggodalom arányait tekintve is nagyon hasonló a magyar és az amerikai 15–39 évesek válasza alapján. Figyelemre méltó, hogy egy újabb lehetséges világjárvány a sorrendet tekintve lejjebb csúszott a rangsorban a korábbi évek adataihoz viszonyítva vagy a mesterséges intelligenciától való félelem fokozódott, ugyanis mindkét mintában nagyon hasonló számokat produkál.

Külső körülmények, amiktől a legjobban tart a jövő évre vonatkozóan

FORRÁS: IFJÚSÁGKUTATÓ INTÉZET, 2025

MINTA (MINDKETTŐ): N=1000, 15-39 ÉVES MAGYAR ÉS AMERIKAI FIATALOK

Kérdés: Állítsa sorrendbe, hogy az alábbiak közül melyik három külső körülménytől tart legjobban a jövőre vonatkozóan, kezdje azzal, amiktől a legjobban tart! (százalék)

A 15–39 évesek éljenek akár Magyarországon vagy az Egyesült Államokban alapvetően optimistán szemlélik a jövőt. A tavalyi év értékelését és az idei év várakozásait összehasonlítva megfigyelhetjük, hogy mind az emberi kapcsolatok, mind a tervek megvalósításának megítélését pozitív attitűd jellemzi. A jövővel kapcsolatos frusztrációikat

elsősorban a személyes veszteségeik jellemzik, de tartanak az általános gazdasági válság, illetve a rossz kormányzás kockázatától is, így vélhetően továbbra is vonzóak lesznek számukra azok az alternatívák, amelyek a kiszámíthatóságot ígérik.

Források

Kiss-Kozma, G., & Székely, L. (2023). Ifjúság+: Öt kérdésben a magyarországi 15–39 évesekről. Mathias Corvinus Collegium; Ifjúságkutató Intézet.

Székely, L. (2022). A magyarországi fiatalok első legégetőbb problémája: bizonytalanság, kiszámíthatatlan jövő. In P. Pillók & L. Székely (Szerk.), *Kívánj tized! A magyarországi fiatalok nemzedéki önreflexiója és jövőképe* (pp. 11–28). Nemzeti Ifjúsági Tanács Szövetség.

Székely, L. (2021). A járvány nemzedéke – magyar ifjúság a koronavírus-járvány idején. In L. Székely (Szerk.), *Magyar fiatalok a koronavírus-járvány idején: Tanulmánykötet a Magyar Ifjúság Kutatás 2020 eredményeiről* (pp. 9–31). Enigma2001.

Székely, L., & Kiss-Kozma, G. (2024). HOT5 – Legfontosabbak a 2023-as évben. In G. Kiss-Kozma & L. Székely (Szerk.), *Ifjúság '23 – Jelentés az ifjúságügyről* (pp. 4–9). Ifjúságkutató Intézet; Mathias Corvinus Collegium.

Módszertani jegyzet

A Tükörfényben jelentés olyan tanulmányokat tartalmaz, amelyek nagyrészt az Ifjúságkutató Intézet elmúlt évi empirikus kutatásain alapulnak, széles témaspektrummal mutatják be a magyar ifjúságot és sok esetben kitérnek az amerikai fiatalokkal való összehasonlításra is.

Az Ifjúságkutató Intézet kutatása a fiatalokat vizsgálta, az adatfelvétel 2024 decembere és 2025 januárja között zajlott. A válaszadás online, önkitöltős kérdőívvel támogatott interjúkkal történt (CAWI) melynek során összesen 1000 15–39 éves magyarországi és 1000 15–39 éves amerikai fiatalot kérdeztek meg reprezentatív mintaválasztást alkalmazva.

A magyarországi célcsoport elérése online kutatási panelek és közösségi média (Facebook, TikTok) útján történt. A 15–19 évesek rekrutálása szülői engedéllyel szülői mintán keresztül a 15–17 évesek esetében iskolákon keresztül is történt. A válaszadásra használt eszköz 80 százalékban mobiltelefon volt. Az abbahagyási ráta 40–50 százalék között mozgott. Az Egyesült Államokban készült felmérésben résztvevő paneltagokat online panelszolgáltatók által küldött biztonságos meghívókon keresztül keresték fel.

